

رمضان ماه قرآن و کسب تقوا

گرد آورنده : عبدالحکیم محمدی

بسم الله الرحمن الرحيم

تقديم به؛

کسانی که کمر همت در پی عمل به
مفاهیم قرآنی بسته اند.

و همواره در تلاش اند که کلام الله
متعال و سنت پیامبر اسلام (صلی الله
علیه و آله و سلم) را احیا و در خود
عملی نمایند.

فهرست مطالب

2.....	رمضان چیست؟
4.....	هدف از روزه گرفتن چیست؟
5.....	منبع کسب تقوا چیست؟
5.....	رابطه بین رمضان و قرآن:
10.....	رابطه بین رمضان، تقوا و قرآن:
11.....	رابطه تقوا و ایمان:
13.....	تقوا چیست؟
16.....	متقی کیست؟
30.....	فواید تقوا در دنیا:
50.....	فواید تقوا در آخرت:
65.....	امانت بزرگ قرآن و برنامه آن:
72.....	دعوت مردم بسوی قرآن:

مقدمه

الحمد لله نحمده ونستعينه ونستغفره ونتوب إليه، ونعوذ بالله
من شرور أنفسنا ومن سيئات أعمالنا، من يهده الله فلا مضل له
ومن يضلل فلا هادي له، وأشهد أن لا إله إلا الله وحده لا شريك

له وأشهد أن محمداً عبده ورسوله، صلى الله عليه وعلى آله وأصحابه ومن تبعهم بإحسان وسلم تسليماً كثيراً.

تقوای الله بهترین توشه بنده برای مصالح دین و دنیا می باشد، و آن بدین معناست که انسان بوسیله انجام دستورات الهی و دوری از منهیات بین خود و عذاب الله مانعی ایجاد کند، تا اینکه بر عبودیت خود برای الله به حقیقت استوار باشد.

پس تقوا کل دین است و به طور آشکار فوائد دنیوی و اخروی بسیار زیادی بر آن مترتب شده است و ما به کمک الله تعالی فوایدی از آن را که از قرآن کریم استخراج کرده ایم بیان خواهیم کرد.

رمضان چیست؟

(صیام) در لغت به معنی خودداری و دوری از چیزی می باشد. و در اصطلاح علمای شرع: به معنی خودداری از خوردن، نوشیدن و نزدیکی با همسر از اول طلوع فجر تا غروب خورشید بخاطر کسب رضای پروردگار است.

دلیل واجب بودن صیام (روزه) این آیات است:

1- **يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِينَ مِن قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ** ۱۸۳ [بقره: 183]

ای کسانی که ایمان آورده اید! روزه بر شما فرض شده است همان گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند فرض شده بود، تا پرهیزگار شوید. (183)

2- **أَيَّامًا مَّعْدُودَاتٍ فَمَن كَانَ مِنكُم مَّرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ وَعَلَى الَّذِينَ يُطِيقُونَهُ فِدْيَةٌ طَعَامُ مِسْكِينٍ فَمَن تَطَوَّعَ خَيْرًا فَهُوَ خَيْرٌ لَّهُ وَأَن تَصُومُوا خَيْرٌ لَّكُمْ إِن كُنتُمْ تَعْلَمُونَ** ۱۸۴ [بقره: 184]

(روزه در) روزهای معدودی (بر شما فرض شده است) پس هر کس از شما بیمار یا در سفر باشد، تعدادی از روزهای دیگر را روزه بگیرد، و بر کسانی که توانایی روزه گرفتن را ندارند، فدیة است که غذا دادن به مستمندی است، و هرکس به دلخواه خودش فدیة را بیشتر کند برای او بهتر است، و روزه گرفتن برایتان بهتر است اگر بدانید. (184)

3- شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَى وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرَ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَيْكُم وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۝ ۱۸۵ [بقره: 185]

ماه رمضان ماهی است که در آن قرآن نازل شده است، کتابی که هدایتگر مردم است و متضمن نشانه‌های آشکار هدایت و فرقان است. پس هر کس از شما در ماه رمضان حاضر و مقیم باشد، آن را روزه بگیرد، و هر کس که بیمار یا مسافر باشد، پس تعدادی از روزه‌های دیگر را روزه بگیرد، خداوند برای شما آسانی می‌خواهد، و نمی‌خواهد به شما سختی روا بدارد، تا شمار روزه‌ها را کامل کنید و خدا را به پاس آنکه شما را هدایت کرده است به بزرگی یاد کنید، و باشد که سپاسگزار باشید. (185)

4- أَجَلٌ لَّكُمْ لَيْلَةُ الصِّيَامِ الرَّفَتْ إِلَى نِسَائِكُمْ هُنَّ لِبَاسٌ لَّكُمْ وَأَنْتُمْ لِبَاسٌ لَّهُنَّ عَلَّمَ اللَّهُ أَنَّكُمْ كُنْتُمْ تَخْتَلَوْنَ أَنْفُسَكُمْ فَتَابَ عَلَيْكُمْ وَعَفَا عَنْكُمْ فَالْآنَ بَSRُوهُنَّ وَابْتَغُوا مَا كَتَبَ اللَّهُ لَكُمْ وَكُلُوا وَاشْرَبُوا حَتَّى يَتَبَيَّنَ

لَكُمْ الْخَيْطُ الْأَبْيَضُ مِنَ الْخَيْطِ الْأَسْوَدِ مِنَ الْفَجْرِ ثُمَّ أَتُمُوا الصَّيَامَ إِلَى اللَّيْلِ وَلَا تُبَشِّرُوهُمْ وَأَنْتُمْ عَاكِفُونَ فِي الْمَسْجِدِ تِلْكَ حُدُودُ اللَّهِ فَلَا تَقْرُبُوهَا كَذَلِكَ يُبَيِّنُ اللَّهُ آيَاتِهِ لِلنَّاسِ لَعَلَّهُمْ يَتَّقُونَ [بقره: 187]

آمیزش با زنان در شب روزه برای شما حلال شد، شما لباس آنها هستید و آنها لباس شما هستند، خداوند می‌داند که شما به خود خیانت می‌کردید، پس آنگاه توبه شما را پذیرفت و از شما درگذشت. پس اکنون با آنها آمیزش کنید و آنچه را که خداوند برایتان مقرر نموده طلب نمایید، و بخورید و بیاشامید تا رشته سفید از رشته سیاه برایتان روشن شود، سپس روزه را تا شب کامل کنید، و زمانی که در مساجد به اعتکاف نشسته‌اید با زنان آمیزش نکنید. این حدود خداست، پس به آن نزدیک نشوید. این چنین خداوند آیات خود را برای مردم بیان می‌دارد تا پرهیزگار شوند.

هدف از روزه گرفتن چیست؟

چون قرآن‌کریم می‌فرماید:

1- يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا كُتِبَ عَلَيْكُمُ الصِّيَامُ كَمَا كُتِبَ عَلَى الَّذِيْنَ
مِنْ قَبْلِكُمْ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُوْنَ ۱۸۳ [بقره: 183]

ای کسانی که ایمان آورده اید! روزه بر شما فرض شده است همان گونه که بر کسانی که پیش از شما بودند فرض شده بود، تا پرهیزگار شوید. ﴿183﴾

منبع کسب تقوا چیست؟

1- ذٰلِكَ الْكِتٰبُ لَا رَيْبَ فِيْهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِيْنَ ۲ [بقره: 2]

این کتابی است که هیچ شکی در آن نیست و راهنمای پرهیزگاران است ﴿2﴾

2- هٰذَا بَيٰۤانٌ لِّلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِيْنَ ۱۳۸ [آل عمران: 138]

این (قرآن) بیانی است برای مردم، و هدایت و اندرزی است برای پرهیزگاران. ﴿138﴾

رابطه بین رمضان و قرآن:

اولتر از همه لازم است بدانیم که راز عظمت و برکتی که در ماه رمضان وجود دارد در چه چیز نهفته است. زیرا بدون دانستن این نکته نمیتوان از

خزانه های برکت و عظمت ماه مبارک رمضان چیزی را کسب کرد.

راز عظمت و برکت ماه مبارک رمضان در یک چیز پوشیده است: و آن این که در این ماه الله متعال، قرآن را نازل فرمود یعنی سلسله نزول قرآن مجید آغاز یافت همه قرآن مجید از لوح محفوظ نازل گردید. و به جبرئیل (علیه سلام) سپرده شده و فیصله نزول آن به دنیا صادر گردید.

یعنی ماه مبارک رمضان بدین خاطر مبارک نیست که ما در آن روزه میگیریم بلکه به این خاطر است که نزول قرآن، کلام الله رب العالمین در این ماه صورت گرفته است و این واقعه عظیم و بزرگ یعنی نزول قرآنکریم متقاضی این امر بود که باید روز های این ماه را روزه بگیرند. و شب های آن را برای تلاوت و قیام الیل مخصوص گردد. چنانچه الله سبحانه و تعالی این نکته را خاطر نشان می سازد:

1- شَهْرُ رَمَضَانَ الَّذِي أُنْزِلَ فِيهِ الْقُرْآنُ هُدًى لِّلنَّاسِ وَبَيِّنَاتٍ مِّنَ الْهُدَىٰ وَالْفُرْقَانِ فَمَن شَهِدَ مِنْكُمُ الشَّهْرَ فَلْيَصُمْهُ ۖ وَمَن كَانَ مَرِيضًا أَوْ

عَلَى سَفَرٍ فَعِدَّةٌ مِّنْ أَيَّامٍ أُخَرٌ يُرِيدُ اللَّهُ بِكُمُ الْيُسْرَ وَلَا يُرِيدُ بِكُمُ الْعُسْرَ
وَلِتُكْمِلُوا الْعِدَّةَ وَلِتُكَبِّرُوا اللَّهَ عَلَى مَا هَدَاكُمْ وَلَعَلَّكُمْ تَشْكُرُونَ ۱۸۵
[بقره: 185]

ماه رمضان ماهی است که در آن قرآن نازل شده است، کتابی که هدایتگر مردم است و متضمن نشانه‌های آشکار هدایت و فرقان است. پس هر کس از شما در ماه رمضان حاضر و مقیم باشد، آن را روزه بگیرد، و هر کس که بیمار یا مسافر باشد، پس تعدادی از روزه‌های دیگر را روزه بگیرد، خداوند برای شما آسانی می‌خواهد، و نمی‌خواهد به شما سختی روا بدارد، تا شمار روزه‌ها را کامل کنید و خدا را به پاس آنکه شما را هدایت کرده است به بزرگی یاد کنید، و باشد که سپاسگزار باشید.

(185)

به همین سبب است، شبی را که در آن قرآن نازل شد، شب مبارک و قدر نامید.

إِنَّا أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ مُبَرَّكَةٍ إِنَّا كُنَّا مُنْذِرِينَ ۳

بدون شک ما آن را در شبی خجسته
نازل کرده ایم و ما همواره
بیم دهنده بوده ایم. ﴿3﴾

این ماه شبی است که فضیلت و برتری
آن بهتر از (1000) ماه بیان شده
است.

2- أَنْزَلْنَاهُ فِي لَيْلَةِ الْقَدْرِ ۱ وَمَا أَدْرَاكَ مَا لَيْلَةُ الْقَدْرِ ۲ لَيْلَةُ الْقَدْرِ
خَيْرٌ مِّنْ أَلْفِ شَهْرٍ ۳ [القدر: 1-3]

بدون شک ما آن (قرآن) را در شب
قدر نازل کردیم. ﴿1﴾ و توجه می دانی
که شب قدر چیست؟. ﴿2﴾ شب قدر از
هزار ماه بهتر است. ﴿3﴾

به نوعی این شب هم نیز ارزشی نداشته
مگر به دلیل نزول قرآن، و اگر این
شب بهتر از هزار ماه گفته شده به
دلیل نسبت دادن اش به نزول قرآن
بوده است که به این شب داده است.

و در آخر، به همین خاطر است که در
ختم ماه مبارک رمضان، تجلیل از جشن
عید را مقدر ساخت، که ماه رمضان
سالگرد نزول آن شمرده میشود.

3- يَأَيُّهَا النَّاسُ قَدْ جَاءَكُمْ مَوْعِظَةٌ مِنْ رَبِّكُمْ وَشِفَاءٌ لِمَا فِي
الْصُّدُورِ وَهُدًى وَرَحْمَةٌ لِّلْمُؤْمِنِينَ ٥٧ قُلْ بِفَضْلِ اللَّهِ وَبِرَحْمَتِهِ فَبِذَلِكَ
فَلْيَفْرَحُوا هُوَ خَيْرٌ مِّمَّا يَجْمَعُونَ ٥٨ [يونس: 57 - 58]

ای مردم! از سوی پروردگارتان
اندرزی، و درمان چیزهایی که در
سینه هاست برای شما آمده است، و
هدایت و رحمتی است برای مؤمنان.
(57) بگو: به فضل و رحمت خداست که
(مسلمانان) باید شادمان شوند. و
این از آنچه فراهم می آورند بهتر
است. (58)

پس بر ما لازم است که درین ایام شادی
کنیم و دیگران را شاد کنیم و با
حضور گسترده خویش درین مناسک ایمانی
(نماز عید) اتحاد و همبستگی
مسلمانان را به نمایش بگذاریم.

3- ذَلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعْرٌ أَلَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوَى الْقُلُوبِ ٣٢
[الحج: 32]

چنین است، و هر کس شعایر خداوند
را بزرگ شمارد بی گمان بزرگداشت آن
نشانه پرهیزگاری دلهاست. (32)

رابطه بین رمضان، تقوا و قرآن:

الله سبحانه و تعالی در کتاب خویش این نکته را روشن میسازد که تنها کسانی میتوانند راه درست را از این کتاب دریابند و تنها کسانی میتوانند به این راه بروند که تقوا داشته باشند:

1- ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۚ [بقره: 2]

این کتابی است که هیچ شکی در آن نیست و راهنمای پرهیزگاران است (2)

4-وَأَنَّ هَذَا صِرَاطِي مُسْتَقِيمًا فَاتَّبِعُوهُ وَلَا تَتَّبِعُوا السُّبُلَ فَتَفَرَّقَ بِكُمْ عَن سَبِيلِهِ ذَلِكُمْ وَصَّيْتُكُمْ بِهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۝۱۵۳ [انعام: 153]

و این راه راست من است، پس، از آن پیروی کنید و از (دیگر) راهها پیروی نکنید، که شما را از راه خدا پراکنده میسازد. اینها چیزهایی هستند که خداوند شما را بدان سفارش نموده است تا پرهیزگار شوید. (153)

از جانب دیگر هدف از روزه گرفتن یا حاصل و نتیجه روزه را این گونه بیان داشته است که (لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ) تا پرهیزگار

شوید (تا در دل های شما تقوا تولید گردد.)

وقتی شما هر دو آیت را یکجا نموده؛ (هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ)، (لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ) بخوانید حتماً به این راز پی خواهید برد که چرا بین روزه و قرآن چنان رابطه مستحکمی وجود دارد. و چرا روزه های سالگرد نزول قرآن را برای روزه گرفتن مخصوص ساخته اند.

رابطه تقوا و ایمان:

همچنین به ارتباط محکمی میان تقوا و ایمان اشاره میکند.

برخی از مفسران میگویند: در روز قیامت ایمان بدون تقوا اعتماد ندارد تقوا اثر ایمان در وجود و در عمل نیک است.

درین رابطه آیات متعددی در قرآن کریم آمده است:

1- وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمُثُوبَةً مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ ۝۱۰۳ [بقره: 103]

و اگر آنان ایمان می‌آوردند و پرهیزگاری می‌کردند پاداش خداوند بهتر است اگر می‌دانستند. ﴿103﴾

2- وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأَدْخَلْنَاهُمْ جَنَّاتِ النَّعِيمِ ٦٥ [مائده: 65]

و اگر اهل کتاب ایمان آورده و پرهیزگاری می‌کردند گناهانشان را می‌بخشیدیم و آنان را به باغهای بهشت داخل می‌نمودیم. (65)

3- فَأْمِنُوا بِاللَّهِ وَرُسُلِهِ وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ١٧٩ [آل عمران: 179]

پس به خدا و پیامبرانش ایمان آورید، و اگر ایمان داشته باشید و پرهیزگاری کنید پس برایتان پاداشی بزرگ است. ﴿179﴾

4- أَلَا إِنَّ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفَ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٦٢ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ٦٣ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ٦٤ [یونس: 62-64]

هان! بی‌گمان دوستان خدا بیمی بر آنان نیست و آنها اندوهگین نمی‌شوند. ﴿62﴾ کسانی که ایمان آورده

و پرهیزگاري پيشه کرده اند. (63)
 برای آنان در زندگاني دنيا و آخرت
 بشارت است، وعده هاي خداوند هيچ
 دگرگوني نمي پذيرد، اين همان
 رستگاري بزرگ است. (64)

5- وَلَا جُزْءَ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ٥٧ [يوسف:
 57]

و پاداش آخرت براي كساني كه ايمان
 مي آورند و پرهیزگاري مي کنند بهتر
 است. (57)

تقوا چیست؟

واژه (تقوا) با توجه به تقدم و تاخر
 حروف اصلی آن از سه حرف (ق، و، ی)
 ترکیب شده است. که هر کدام به معنی
 خاصی اشاره میکند. مثلاً:

(ق به معنی قدرت مادی یا معنوی)

(و: بمعنی وقایت در مفهوم صیانت و
 امنیت)

(ی: نیز به معنی دوری و بر حدز بودن
 است)

که قرآنکریم میفرماید:

1- يُحْيِي خُذِ الْكِتَابَ بِقُوَّةٍ وَءَاتَيْنَاهُ الْحُكْمَ صَبِيًّا ۱۲ [مریم: 12]

ای یحیی! کتاب را با قوّت بگیر، و به او در کودکی حکمت دادیم. (12)

2- خُذُوا مَا ءَاتَيْنَاكُمْ بِقُوَّةٍ وَادْكُرُوا مَا فِيهِ لَعَلَّكُمْ تَتَّقُونَ ۶۳ [بقره: 63]

آنچه را که به شما داده ایم با جهد و جدیت بگیرید و به یاد آورید آنچه را که در آن است تا پرهیزگار شوید. (63)

و در مورد وقایت و نگهداری که طریق تقوا را ثابت میکند میفرماید:

3- فَوَقَّعَهُ اللَّهُ سَيِّئَاتٍ مَا مَكْرُوهٌ وَحَاقَ بِالْإِثْرِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ [المؤمن: 45]

پس خداوند او را از سوء توطئه ها و نیرنگ های ایشان مصون و محفوظ داشت و عذاب سخت، فرعونیان را فرو گرفت. (45)

4- إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ۱۷ فَكِهِينَ بِمَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ وَوَقَّلَهُمْ رَبُّهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ۱۸ [طور: 17-18]

بی‌گمان پرهیزگاران در باغها و ناز و نعمت خواهند بود. (17) درحالیکه از آنچه پروردگارشان به آنان داده است شاد و خوشحالند، و پروردگارشان آنان را از عذاب دوزخ محفوظ و مصون داشته است. (18)

و باز از زبان مؤمنان میفرماید:

5- فَمَنْ أَلَّهَ عَلَيْنَا وَوَقَّلْنَا عَذَابَ السَّمُومِ ۲۷ [طور: 27]

پس خداوند بر ما منت نهاد و ما را از عذاب آتش حفظ کرد. (27)

تقوا از وقا گرفته شده است و وقایه به معنی حفظ کردن میباشد. یعنی از آنچه به او زیان برساند. چنانچه علمای بزرگ جهان اسلام اظهار نظر کرده اند:

علامه مودودی رحمه الله در مورد تقوا میفرماید:

تقوا در حقیقت کدام هیئت شکل و ظاهری خاص را نمی‌گویند که انسان به

خود بگیرد. بلکه همان کیفیت نفس است. که از احساس خداترسی و احساس مسولیت پیدا میشود. و در هر بخش زندگی آشکار میگردد.

و در اصطلاح تقوا این است که الله تو را در جایی بیابد که دستور داده است. و در جایی نبیند که نهی کرده است. _ چنانچه از ابن خفیف رحمه الله نقل شده است: تقوا یعنی دور بودن است از هر چه ترا از الله دور کند.

متقی کیست؟

اشتباه میکند کسی که معتقد است که تقواً فقط به عبادت های ظاهری ربط دارد و از دید آن اگر کسی پایبند به سنت های ظاهری از قبیل: گذاشتن ریش، عمامه و یا پوشیدن لباسهای سفید و یا اختیار کردن ظاهری که از میان افراد جامعه شناخته شود، شخص متقی است. گرچه در پایبندی به این سنت های پسندیده اجر و ثواب نهفته است. اما نمیتوان تقواً را با اینها خلاصه کرد؛ چون ما در قرآنکریم میخوانیم که در بسیاری از امورات تقواً قرار

دارد که ما آنرا نمی بینیم. مگر شخص انجام دهنده آن. مثلاً تقوا در:

1- معاملات

2- روابط اجتماعی

3- اخلاق

4- اعتقاد

5- بزرگداشت مقدسات دینی

چنانچه به این مباحث در بخش اوصاف شخصی که میخواهد متقی شود، بحث خواهیم کرد.

شخصی که خواهان تقوا است، چه خصوصياتی را باید داشته باشد؟

1- قُلْ أُوْنِيبُكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكُمْ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ١٥ [آل عمران: 15]

بگو: آیا شما را به بهتر از این آگاه سازم؟ برای کسانی که پرهیزگاری پیشه کرده اند، نزد پروردگارشان باغهایی است که از زیر آن جویها روان است، آنان در آن جاودانه هستند، و همسرانی

پاکیزه و خشنودی خداوند را دارند،
و خداوند به بندگان بیناست. ﴿15﴾

2- الَّذِينَ يَقُولُونَ رَبَّنَا إِنَّنَا آمَنَّا فَاغْفِرْ لَنَا ذُنُوبَنَا وَقِنَا عَذَابَ النَّارِ
۱۶ [آل عمران: 16]

کسانی که می‌گویند: پروردگارا! ما
ایمان آورده ایم، پس گناهان ما را
بیامرز و ما را از عذاب آتش دور
بدار. ﴿16﴾

3- الصَّابِرِينَ وَالصَّادِقِينَ وَالْقَانِتِينَ وَالْمُنْفِقِينَ وَالْمُسْتَغْفِرِينَ
بِالْأَسْحَارِ ۱۷ [آل عمران: 17]

(اینانند) صبر کنندگان و
راستگویان و مداومان بر طاعت
خداوند و انفاق کنندگان و آمرزش
طلبان در سحرگاهان. ﴿17﴾

4- إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۱۵ ءَاخِذِينَ مَا ءَاتَاهُمْ رَبُّهُمْ إِنَّهُمْ
كَانُوا قَبْلَ ذَلِكَ مُحْسِنِينَ ۱۶ كَانُوا قَلِيلًا مِّنَ اللَّيْلِ مَا يَهْجَعُونَ ۱۷
وَبِالْأَسْحَارِ هُمْ يَسْتَغْفِرُونَ ۱۸ وَفِي أَمْوَالِهِمْ حَقٌّ لِّلسَّائِلِ وَالْمَحْرُومِ
۱۹ [الزاريات: 15-19]

بی‌گمان پرهیزگاران در باغ‌ها و
چشمه‌ساران هستند. ﴿15﴾ چیزهایی را

که پروردگارشان به آنان می‌دهد دریافت می‌دارند. بی‌گمان آنان پیش از این نیکوکار بودند. ﴿16﴾ آنان اندکی از شب می‌خوابیدند. ﴿17﴾ و در سحرگاهان درخواست آمرزش می‌کردند. ﴿18﴾ و در اموالشان برای سائل و بینوا حقّی بود. ﴿19﴾

5- ذَٰلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ الَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِالْغَيْبِ وَيُقِيمُونَ الصَّلَاةَ وَمِمَّا رَزَقْنَاهُمْ يُنْفِقُونَ ۚ وَالَّذِينَ يُؤْمِنُونَ بِمَا أُنزِلَ إِلَيْكَ وَمَا أُنزِلَ مِن قَبْلِكَ وَبِالْآخِرَةِ هُمْ يُوقِنُونَ ۚ [بقره: 2-4]

این کتابی است که هیچ شکی در آن نیست و راهنمای پرهیزگاران است ﴿2﴾ آن کسانی‌که به جهان پنهان باور دارند و نماز را برپا می‌دارند و از آنچه به آنها روزی داده ایم می‌بخشند ﴿3﴾ و آن کسانی‌که به آنچه بر تو فرو فرستاده شده است و به آنچه پیش از تو فرو فرستاده شده است باور داشته و به روز قیامت یقین دارند. ﴿4﴾

6- وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِّلْمُتَّقِينَ ۚ [آل عمران: 133]

و بشتابید به سوی آمرزش و عفو پروردگارتان و بهشتی که پهنای آن (به اندازه) آسمانها و زمین است (و) برای پرهیزگاران آماده شده است. (133)

7- الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۱۳۴ وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا لِذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ يَعْلَمُونَ ۱۳۵ [آل عمران: 135]

کسانی که مالهایشان را در حال ثروتمندی و تنگدستی انفاق می‌کنند و خشم خود را فرو می‌خورند، و از مردم گذشت می‌کنند، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. (134) و کسانی که وقتی کاری زشت (و گناهی) مرتکب می‌شوند یا بر خود ستم می‌کنند به یاد خدا می‌افتند و از او می‌خواهند تا گناهشان را بپامرزد، و کیست جز خدا که گناهان را بپامرزد؟ و بر آنچه کرده‌اند اصرار نمی‌ورزند درحالی‌که می‌دانند. (135)

8- قَالَ مُوسَىٰ لِقَوْمِهِ اسْتَعِينُوا بِاللَّهِ وَأَصْبِرُوا إِنَّ الْأَرْضَ لِلَّهِ يُورِثُهَا مَنْ يَشَاءُ مِنْ عِبَادِهِ وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ۱۲۸ [الاعراف: 128]

موسی به قومش گفت: از خدا یاری بجوئید، و شکیبایی کنید، همانا زمین از آن خداست، هرکس از بندگان را که بخواهد وارث آن قرار می‌دهد و سر انجام از آن پرهیزگاران است. (128)

9- تِلْكَ مِنْ أَنْبَاءِ الْغَيْبِ نُوحِيهَا إِلَيْكَ مَا كُنْتَ تَعْلَمُهَا أَنْتَ وَلَا قَوْمُكَ مِنْ قَبْلِ هَٰذَا فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَاقِبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ۴۹ [هود: 49]

این از خبرهای غیب است که آن را به تو وحی می‌کنیم. تو و قومت پیش از این آن را نمی‌دانستید، پس شکیبایی کن که سرانجام از آن پرهیزگاران است. (49)

10- وَلَقَدْ آتَيْنَا مُوسَىٰ وَهَارُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيََاءً وَذِكْرًا لِلْمُتَّقِينَ ۴۸ الَّذِينَ يَخْشَوْنَ رَبَّهُم بِالْغَيْبِ وَهُمْ مِّنَ السَّاعَةِ مُشْفِقُونَ ۴۹ [الانبياء: 48-49]

و همانا به موسی و هارون فرقان و روشنایی و پندی برای پرهیزگاران

دادیم. (48) کسانی که در نهان از خداوند می‌ترسند و آنان از قیامت هراس کنند. (49)

11- تِلْكَ الدَّارُ الْآخِرَةُ نَجْعَلُهَا لِلَّذِينَ لَا يُرِيدُونَ عُلُوًّا فِي الْأَرْضِ وَلَا فَسَادًا وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ۸۳ [القصص: 83]

این سرای آخرت است که آن را برای کسانی که در زمین به دنبال استکبار و فساد نیستند مقرر می‌کنیم، و عاقبت از آن پرهیزگاران است. (83)

12- يَسْ أَلْبِرَّ أَنْ تَوَلَّوْا وُجُوهَكُمْ قِبَلَ الْمَشْرِقِ وَالْمَغْرِبِ وَلَكِنَّ أَلْبِرَّ مَنْ ءَامَنَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ وَآلَمُنَّكَ وَالْكِتَابِ وَالنَّبِيِّنَّ وَءَاتَى أَمَالَ عَلَىٰ حُبِّ ذَوِي الْقُرْبَىٰ وَالْيَتَامَىٰ وَالْمَسْكِينِ وَابْنِ السَّبِيلِ وَالسَّائِلِينَ وَفِي الرِّقَابِ وَأَقَامَ الصَّلَاةَ وَءَاتَى الزَّكَاةَ وَالْمُوفُونَ بِعَهْدِهِمْ إِذَا عَاهَدُوا وَالصَّابِرِينَ فِي الْبَأْسَاءِ وَالضَّرَّاءِ وَحِينَ الْبَأْسِ أُولَئِكَ الَّذِينَ صَدَقُوا وَأُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۱۷۷ [بقره: 177]

نیکی آن نیست که روی خود را به سوی مشرق و مغرب بگردانید، بلکه نیکوکار کسی است که به خدا و روز آخرت و ملائکه و کتابها و پیامبران ایمان داشته باشد، و مال (خود را) علی رغم دوست داشتنش به

خویشاوندان و یتیمان و بینوایان و ماندگان در راه و نیازمندان و برای آزادی بردگان ببخشد، و نماز را برپا دارد، و زکات را بپردازد، و وفا کنندگان به پیمانشان آنگاه که پیمان بستند، و صبر کنندگان در هنگام فقر و بیماری و هنگام جنگ، ایشان راستگویانند و ایشان پرهیزگاران هستند. (177)

13- يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اتَّقُوا اللّٰهَ وَذَرُوْا مَا بَقِيَ مِنَ الرِّبَاۤ اِنْ كُنْتُمْ مُّؤْمِنِيْنَ ۚ ۲۷۸ [بقره: 278]

ای کسانی که ایمان آورده اید! از خدا بترسید و باقی مانده ربا را رها کنید اگر شما مؤمن هستید. (278)

14- يٰۤاَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ الَّذِي خَلَقَكُمْ مِنْ نَفْسٍ وَاحِدَةٍ وَخَلَقَ مِنْهَا زَوْجَهَا وَبَثَّ مِنْهُمَا رِجَالًا كَثِيْرًا وَنِسَاءً ۚ وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِي تَسَاءَلُوْنَ بِهِ وَاَلْاَرْحَامَ اِنَّ اللّٰهَ كَانَ عَلَيْكُم رَقِيْبًا ۝۱ [انساء: 1]

ای مردم از پروردگارتان بترسید، پروردگاری که شما را از یک نفس آفرید و همسرش را نیز از وی آفرید، و از آن دو، مردان و زنان زیادی منتشر و پخش کرد، و از

خداوندی بترسید که به (نام) او از
همدیگر درخواست می‌کنید، و
بپرهیزید از اینکه پیوند
خویشاوندی را گسسته دارید، همانا
خداوند مراقب شماست. (1)

15- وَأَذْكُرُوا اللَّهَ نِعْمَةَ اللَّهِ عَلَيْكُمْ وَمِيقَاتَهُ الَّتِي وَاتَّقُوا بِهِ إِذْ قُلْتُمْ سَمِعْنَا وَأَطَعْنَا وَأَتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ۷ [مأئده: 7]

و نعمتی را به یاد آورید که خدا
به شما ارزانی داشته، و پیمانی را
یاد کنید که با شما بسته است،
آنگاه که گفتید: شنیدیم و اطاعت
کردیم. و از خدا بترسید، همانا
خداوند به آنچه در سینه‌هاست آگاه
می‌باشد. (7)

16- يٰۤأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا كُونُوا قَوِّمِينَ لِلَّهِ شُهَدَاءَ بِالْقِسْطِ وَلَا يَجْرِمَنَّكُمْ شَنَاٰنُ قَوْمٍ عَلَىٰٓ أَلَّا تَعْدِلُوا أَعْدِلُوا هُوَ أَقْرَبُ لِلتَّقْوَىٰ وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ خَبِيرٌ بِمَا تَعْمَلُونَ ۸ [مأئده: 8]

ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید! بر
انجام واجبات الهی مواظبت داشته
باشید، و به دادگری گواهی دهید، و
دشمنی گروه و قومی شما را بر آن
ندارد که دادگری نکنید، دادگری

کنید که دادگری به پرهیزگاری
نزدیکتر است، و از خدا بترسید،
همانا خدا به آنچه می‌کنید آگاه
است. ﴿8﴾

17- يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اذْكُرُوْا نِعْمَتَ اللّٰهِ عَلَيْكُمْ اِذْ هُمْ قَوْمٌ اَنْ
يَّبْسُطُوْا اِلَيْكُمْ اَيْدِيَهُمْ فَكَفَّ اَيْدِيَهُمْ عَنْكُمْ وَاَتَّقُوا اللّٰهَ وَعَلَى اللّٰهِ فَلْيَتَوَكَّلِ
الْمُؤْمِنُوْنَ ۝۱۱ [مائده: 11]

ای کسانی که ایمان آورده اید! نعمتی
را که خداوند به شما بخشیده است
به یاد آورید، آنگاه که گروهی
خواستند به سوی شما دست درازی
کنند، اما خداوند دست آنها را از
شما کوتاه کرد، و از خدا بترسید،
و مؤمنان باید بر خدا توکل کنند.
﴿11﴾

18- يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا اتَّقُوا اللّٰهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيْلَةَ وَجْهَدُوْا فِي
سَبِيْلِهِ لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُوْنَ ۝۳۵ [مائده: 35]

ای کسانی که ایمان آورده اید! از
خدا بترسید و برای تقرب به او
وسیله بجویید، و در راه خدا جهاد
کنید تا رستگار شوید. ﴿35﴾

19- يٰۤاَيُّهَا الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا لَا تَتَّخِذُوْا الَّذِيْنَ اتَّخَذُوْا دِيْنََكُمْ هُزُوًا وَّلَعِبًا
مِّنَ الَّذِيْنَ اُوْتُوْا الْكِتٰبَ مِنْ قَبْلِكُمْ وَاَلْكَفٰرَ اَوْلِيَآءَ وَاتَّقُوا اللّٰهَ اِنْ كُنْتُمْ
مُّؤْمِنِيْنَ ٥٧

[57]

ای کسانی که ایمان آورده اید!
کسانی را از کافران و اهل کتاب که
دین شما را مسخره می‌کنند و به
بازی می‌گیرند، به دوستی نگیرید، و
از خدا بترسید اگر شما مؤمن
هستید. ﴿57﴾

20- وَكُلُوْا مِمَّا رَزَقَكُمُ اللّٰهُ حَلٰلًا طَيِّبًا وَاتَّقُوا اللّٰهَ الَّذِيْ اَنْتُمْ بِهٖ
مُؤْمِنُوْنَ ٨٨ [مأئده: 88]

و از نعمت‌های حلال و پاکی که
خداوند به شما روزی داده است،
بخورید، و از خداوندی بترسید که
شما به او ایمان دارید. ﴿88﴾

21- لَيْسَ عَلَى الَّذِيْنَ ءَامَنُوْا وَعَمِلُوْا الصّٰلِحٰتِ جُنَاحٌ فِیْمَا طَعِمُوْا
اِذَا مَا اتَّقَوْا وَّءَامَنُوْا وَعَمِلُوْا الصّٰلِحٰتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَّءَامَنُوْا ثُمَّ اتَّقَوْا
وَءَحْسَبُوْا وَاَللّٰهُ یُحِبُّ الْمُحْسِنِيْنَ ٩٣ [مأئده: 93]

بر کسانی که ایمان آورده، و کارهای
شایسته انجام داده‌اند گناهی نیست

به سبب آنچه نوشیده اند، اگر پرهیز کرده و ایمان آورده و کارهای شایسته انجام داده، سپس پرهیز کرده و ایمان داشته، سپس پرهیز کرده و کارهای نیک انجام داده اند، و خداوند نیکوکاران را دوست دارد. (93)

22- وَأُزِلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ۚ ۳۱ هَذَا مَا تُوْعَدُونَ لِكُلِّ أَوَّابٍ حَفِيفٍ ۚ ۳۲ مَن خَشِيَ الرَّحْمَنَ الْغَيْبَ وَجَاءَ بِقَلْبٍ مُّنِيبٍ ۚ ۳۳ [ق: 33]

و بهشت برای پرهیزگاران نزدیک داشته می‌شود و از آنان دور نخواهد بود. (31) این است آنچه وعده داده می‌شدید که خاص هر توبه‌کار (حد) نگاهدار است. (32) همان کسی که در نهان از خداوند مهربان بترسد و با دلی توبه‌کار پیش آید. (33)

23- فَاتَّقُوا اللَّهَ وَأَصْلِحُوا ذَاتَ بَيْنِكُمْ وَأَطِيعُوا اللَّهَ وَرَسُولَهُ إِن كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ ۱ [انفال: 1]

پس، از خدا بترسید و میان خود صلح و صفا بیاورید، و از خدا و

پیامبرش اطاعت کنید، اگر شما مؤمن هستید. ﴿1﴾

24- وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرٌ الَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةً وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعَمَ دَارُ الْمُتَّقِينَ ۝ ۳۰ [نحل: 3]

و به پرهیزگاران گفته می‌شود: پروردگارتان چه چیزی را نازل کرده است؟ می‌گویند: خیر و خوبی را. برای نیکوکاران در همین دنیا نیکی است و سرائی آخرت بهتر خواهد بود. و چه خوب است سرائی پرهیزگاران! ﴿30﴾

إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَٰئِفٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ۝ ۲۰۱ [الاعراف: 201]

همانا کسانی که پرهیزگاری می‌کنند، وقتی که خیال و وسوسه‌ای از جانب شیطان به آنها برسد خدا را یاد می‌کنند پس بینا می‌گردند. ﴿201﴾

25- وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمُوتُ وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ۝ ۱۳۳ الَّذِينَ يُنْفِقُونَ فِي السَّرَّاءِ وَالضَّرَّاءِ وَالْكُظُمِينَ الْغَيْظِ وَالْعَافِينَ عَنِ النَّاسِ ۗ وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ ۝ ۱۳۴

وَالَّذِينَ إِذَا فَعَلُوا فَحِشَةً أَوْ ظَلَمُوا أَنْفُسَهُمْ ذَكَرُوا اللَّهَ فَاسْتَغْفَرُوا
لذُنُوبِهِمْ وَمَنْ يَغْفِرِ الذُّنُوبَ إِلَّا اللَّهُ وَلَمْ يُصِرُّوا عَلَىٰ مَا فَعَلُوا وَهُمْ
يَعْلَمُونَ ۝ ١٣٥ أُولَٰئِكَ جَزَاءُهُمْ مَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ وَجَبَتْ تَجْرِي مِّن
تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَنِعَمَ أَجْرُ الْعَمَلِينَ ۝ ١٣٦ [آل عمران:
133-136]

و بشتابید به سوی آمرزش و عفو
پروردگارتان و بهشتی که پهنای آن
(به اندازه) آسمانها و زمین است
(و) برای پرهیزگاران آماده شده
است. (133) کسانی که مالهایشان را در
حال ثروتمندی و تنگدستی انفاق
می کنند و خشم خود را فرو می خورند،
و از مردم گذشت می کنند، و خداوند
نیکوکاران را دوست دارد. (134) و
کسانی که وقتی کاری زشت (و گناهی)
مرتکب می شوند یا بر خود ستم
می کنند به یاد خدا می افتند و از
او می خواهند تا گناهشان را
بیامرزد، و کیست جز خدا که گناهان
را بیامرزد؟ و بر آنچه کرده اند
اصرار نمی ورزند درحالی که می دانند.
(135) ایشان پاداششان آمرزش
پروردگارشان و باغهایی است که

رودها در زیر آن روان است و در آن جاودانه هستند، و پاداش اهل عمل چه پاداش نیک و خوبی است! ﴿136﴾

27- فَأَمَّا مَنْ أُعْطِيَ وَاتَّقَى ۝ [اللیل: 5]

پس اما کسی که بخشید و پرهیزگاری کرد. ﴿5﴾

فواید تقوا در دنیا:

1- تقوا سبب هدایت یافتن از قرآن است.

﴿ذَلِكَ الْكِتَابُ لَا رَيْبَ فِيهِ هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۚ﴾ [البقرة: 2]

«این کتاب آسمانی است! بدون شك در آن برای پرهیزگاران راهنمایی و هدایت است.»

2- تقوا سبب رستگاری است.

﴿أُولَٰئِكَ عَلَىٰ هُدًى مِّن رَّبِّهِمْ وَأُولَٰئِكَ هُمُ الْمُفْلِحُونَ ۝﴾

[البقرة: 5]

«این چنین کسانی، هدایت و رهنمود خدای خویش را دریافت کرده و حتماً رستگارند.»

3- تقوا سبب منفعت پذیری از مواظ است.

﴿فَجَعَلْنَاهَا نَكَلًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهَا وَمَا خَلْفَهَا وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ

﴿٦٦﴾ [البقرة: 66]

«پس آن (عقوبت) را عبرتی برای معاصران واقعه و آیندگان کردیم، و پندی برای پرهیزگاران نمودیم».

4- نیکی حقیقی آن است که از تقوا صادر شده باشد.

﴿وَلَكِنَّ الْبِرَّ مَنِ اتَّقَى﴾ [البقرة: 189]

«و لیکن نیکی کسی را است که تقوا پیشه کند».

5- تقوا سبب رستگاری است.

﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ﴾ [البقرة: 189]

«و از (مخالفت با پروردگار و خشم) خدا بپرهیزید، باشد که رستگار گردید».

6- تقوا سبب از دیاد علم و دانش است.

﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ وَيُعَلِّمُكُمُ اللَّهُ﴾ [البقرة: 282]

«و از خدا بترسید (و اوامر و نواهی او را پیش چشم دارید) و خداوند (آنچه را که به نفع شما یا به زیان شما است) به شما می‌آموزد».

7- تقوا موجب دستیابی به محبت الله سبحانه و تعالی است.

﴿بَلَىٰ مَنْ أَوْفَىٰ بِعَهْدِهِ وَاتَّقَىٰ فَإِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ﴾ ۷۶

[آل عمران: 76]

«آری! کسی که به عهد و پیمان خود وفا کند و پرهیزگاری پیشه نماید (محبت و رضایت خدا را بدست آورده است) زیرا خداوند پرهیزگاران را دوست می‌دارد».

8- تقوا یکی از اسباب حمایت شدن در برابر دشمنان است.

﴿وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا لَا يَضْرِبْكُمْ كَيْدُهُمْ شَيْئًا﴾

[آل عمران: 120]

«و اگر شما (در برابر اذیت و آزار دشمنان) صبر کرده و پرهیزگاری نمایید، مکر و نیرنگ شان هیچ زیانی به شما نمی‌رساند».

9- به وسیله تقوا شکرگزاری محقق می‌شود.

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُشْكُرُونَ ۱۲۳﴾ [آل عمران: 123]

«پس از خدا بترسید تا شکر (نعمت او را بتوانید) به جای آورید».

10- تقوا یکی از اسباب مدد رسانی خداوند به وسیله ملائکه است.

﴿بَلَىٰ إِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا وَيَأْتُوكُم مِّنْ قَوَرِهِمْ هَذَا يُمْدِّدْكُمْ رَبُّكُمْ

بِخَمْسَةِ آلَافٍ مِّنَ الْمَلَائِكَةِ مُسَوِّمِينَ ۱۲۵﴾ [آل عمران: 125]

«آری! اگر بردباری (در کارزار) داشته باشید و (از معصیت خدا و مخالفت با پیغمبرص) پرهیزگاری کنید، و آنان (یعنی دشمنان مشرک) هم اینک بر شما تاخت آرند، پروردگارتان با پنج هزار فرشته‌ی یورشگر و نشانگذار، شما را یاری کند».

11- تقوا از اسباب رستگاری است.

﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُفْلِحُونَ ۱۸۹﴾

«و از (مخالفت با پروردگار و خشم) خدا بپرهیزید، باشد که رستگار گردید».

12- تقوا مایه دانش و پند پذیری از قرآن است.

﴿هَذَا بَيَانٌ لِلنَّاسِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ۱۳۸﴾

[آل عمران: 138]

«این (قرآن) بیانی است برای مردم و مایه رهنمود و پندپذیری برای پرهیزگاران است».

13- تقوا به همراه صبر از کارهای بزرگ و سترگ بوده و دال بر جدیت در تصمیم گیری است.

﴿وَإِنْ تَصْبِرُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ ذَلِكَ مِنْ عَزْمِ الْأُمُورِ ۱۸۶﴾

[آل عمران: 186]

«و اگر (در برابر آزمایش مالی و جانی) بردباری کنید ، و تقوا پیشه سازید، (بدانید که) این از کارهای مهم و سترگی است (که باید بر انجام آنها عزم را جزم کرد)».

14- با تقویان از هدایت ها و مواعظ کتابهای آسمانی بهرمنند هستند.

﴿وَقَفَّيْنَا عَلَىٰ آثَرِهِم بِعِيسَى ابْنِ مَرْيَمَ مُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ ۖ وَآتَيْنَاهُ الْإِنجِيلَ فِيهِ هُدًى وَنُورٌ وَمُصَدِّقًا لِّمَا بَيْنَ يَدَيْهِ مِنَ التَّوْرَةِ وَهُدًى وَمَوْعِظَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ٤٦﴾ [المائدة: 46]

«و در پی آنها (پیامبران پیشین) عیسی پسر مریم را فرستادیم که تصدیق‌کننده‌ی توراتی بود که پیش از او فرستاده شده بود، و انجیل را که در آن هدایت و نور بود به او دادیم که

تصدیق‌کننده‌ی تورات پیش از او بود، و هدایت و موعظه‌ای برای پرهیزگاران بود».

15- تقوا از اسباب برطرف شدن گناه در خوراکی‌ها است.
 ﴿لَيْسَ عَلَى الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ جُنَاحٌ فِيمَا طَعِمُوا إِذَا مَا اتَّقَوْا وَءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ ثُمَّ اتَّقَوْا وَءَامَنُوا ثُمَّ اتَّقَوْا وَءَامَنُوا وَأَحْسَنُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُحْسِنِينَ﴾ [المائدة: 93]

«بر کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند، گناهی به سبب آنچه (از مسکرات پیش از تحریم آن) نوشیده‌اند متوجه آنان نیست، اگر (از محرّمات) بپرهیزند و (بدانچه) درباره‌ی تحریم نازل شده است) ایمان بیاورند و کارهای شایسته انجام دهند. بعد از آن (هم از محرّمات) بپرهیزند و (به) احکام نازله درباره‌ی تحریم) ایمان داشته باشند. سپس (باز هم) درجات تقوا را طی کنند و از محرّمات) بپرهیزند و همه‌ی کارهای خود را نیکو کنند، و خداوند نیکوکاران را دوست می‌دارد».

16- تقوا از نشانه‌های ایمان است.
 ﴿اتَّقُوا اللَّهَ إِنْ كُنْتُمْ مُؤْمِنِينَ﴾ [المائدة: 112]

«اگر مؤمن (به خدا) هستید از خدا بترسید (و مطیع اوامر و نواهی او باشید)».

17- پرهیزگاران از گناه کسانی که آیات خدا را به تمسخر می‌گیرند نجات می‌یابند.

﴿وَإِذَا رَأَيْتَ الَّذِينَ يَخُوضُونَ فِي آيَاتِنَا فَأَعْرِضْ عَنْهُمْ حَتَّى يَخُوضُوا فِي حَدِيثٍ غَيْرِهِ وَإِمَّا يُنسِيَنَّكَ الشَّيْطَانُ فَلَا تَقْعُدْ بَعْدَ الذِّكْرَى مَعَ الْقَوْمِ الظَّالِمِينَ ٦٨ وَمَا عَلَى الَّذِينَ يَنْفُونَ مِنَ حَسَابِهِمْ مِنْ شَيْءٍ وَلَكِنْ ذِكْرَى لَعَلَّهُمْ يَنْفُونَ ٦٩﴾ [الأنعام: 68-69]

«هرگاه دیدی کسانی به تمسخر و طعن در آیات (قرآنی) ما می‌پردازند، از آنان روی بگردان (و مجلس ایشان را ترک کن و با آنان منشین) تا آن گاه که به سخن دیگری می‌پردازند. اگر شیطان (چنین فرمانی را) از یاد تو برد (و دستور الهی را فراموش کردی)، پس از به خاطر آوردن (و یاد کردن فرمان، از پیش ایشان برخیز و) با قوم ستمکار منشین. کمترین چیزی از حساب آنان (که درباره‌ی قرآن یا وه‌سرائی می‌کنند) به حساب پرهیزگاران گرفته نمی‌شود ولیکن (باید پرهیزگاران نشست و برخاستشان با چنین بزهکارانی برای پند و اندرز و تذکر و ارشاد باشد، تا این که (از بیهوده‌گوئی دست بردارند و از عذاب خدا خویشتن را به دور داشته و) پرهیزگاری کنند».

18- تقوا از اسباب رحمت است.

﴿وَهَذَا كِتَابٌ أَنْزَلْنَاهُ مُبَارَكٌ فَاتَّبِعُوهُ وَاتَّقُوا لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ١٥٥﴾

[الأنعام: 155]

«این (قرآن) کتاب مبارکی است که ما آن را فرو فرستاده‌ایم. پس از آن پیروی کنید و پرهیزگار باشید تا مورد رحم خدا قرار گیرید».

19- تقوا از اسباب برطرف شدن ترس و اندوه است.

﴿فَمَنْ أَتَقَىٰ وَأَصْلَحَ فَلَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٣٥﴾

[الأعراف: 35]

«پس کسانی که پرهیزگاری کنند (و با انجام طاعات و ترک محرّمات، خویشان را از عذاب خدا در امان دارند) و به اصلاح (حال خود و دیگران) بپردازند، (در آخرت) نه ترسی بر آنان است و نه غمگین می‌گردند».

20- تقوا سبب برکتهایی است که از آسمان نازل شده یا از زمین خارج می‌گردند.

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْقُرَىٰ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَفَتَحْنَا عَلَيْهِم بَرَكَاتٍ مِّنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ وَلَٰكِن كَذَّبُوا فَأَخَذْنَاهُم بِمَا كَانُوا يَكْسِبُونَ ٩٦﴾ [الأعراف:

96]

«اگر مردمان شهرها و آبادیها ایمان می‌آوردند و تقوا پیشه می‌کردند، درهای خیرات و برکات آسمان و زمین را بر روی آنان می‌گشودیم (و از بلا یا و آفات به دورشان می‌داشتیم) ولی آنان به تکذیب (پیغمبران و انکار حقایق) پرداختند و ما هم ایشان را به کیفر اعمالشان گرفتار و مجازات نمودیم (و عبرت جهانیانشان کردیم)».

21- عاقبت نیک از آن باتقوایان است.

﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلْمُتَّقِينَ ١٢٨﴾ [الأعراف: 128]

«و سر انجام نیک و پسندیده از آن پرهیزگاران است».

22- تقوا از اسباب رحمت است.

﴿وَرَحْمَتِي وَسِعَتْ كُلَّ شَيْءٍ فَسَأَكْتُبُهَا لِلَّذِينَ يَتَّقُونَ وَيُؤْتُونَ الزَّكَاةَ وَالَّذِينَ هُمْ بِآيَاتِنَا يُؤْمِنُونَ ١٥٦﴾ [الأعراف: 156]

«و رحمت من هم همه چیز را در برگرفته (و در این سرای شامل کافر و مؤمن می‌گردد، اما در آن سرای) آن را برای کسانی مقرر خواهم داشت که پرهیزگاری کنند و زکات بدهند و به آیات (کتابهای آسمانی و نشانه‌های گستره‌ی جهانی) ایمان بیاورند».

23- تقوا سبب یادآوری و بصیرت در هنگام وسوسه های شیطان است.

﴿إِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا إِذَا مَسَّهُمْ طَافٌ مِّنَ الشَّيْطَانِ تَذَكَّرُوا فَإِذَا هُمْ مُبْصِرُونَ ٢٠١﴾ [الأعراف: 201]

«پرهیزگاران هنگامی که گرفتار وسوسه‌ای از شیطان می‌شوند به یاد (عداوت و نیرنگ شیطان، و عقاب و ثواب یزدان) می‌افتند، و (در پرتو یاد خدا و به خاطر آوردن دشمنانگی اهریمن) بینا می‌گردند (و آگاه می‌شوند که اشتباه کرده‌اند و از راه حق منحرف شده‌اند، و لذا شتابان به سوی حق برمی‌گردند».

24- تقوا سببی برای بصیرت و جدایی حق از باطل و آمرزش گناهان است.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا إِن تَتَّقُوا اللَّهَ يَجْعَلْ لَّكُمْ فُرْقَانًا وَيُكَفِّرْ عَنْكُمْ سَيِّئَاتِكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ ذُو الْفَضْلِ الْعَظِيمِ ٢٩﴾ [الأنفال: 29]

«ای مؤمنان! اگر تقوای خدا را پیشه کنید، خدا بینش ویژه‌ای به شما می‌دهد که در پرتو آن حق را از باطل می‌شناسید، و گناهانتان را می‌زداید و شما را می‌آمرزد، چرا که الله دارای فضل و بخشش فراوان است».

25- پرهیزگاران متولیان مسجد الحرام هستند.
﴿وَمَا لَهُمْ آلَا يُعَذِّبَهُمُ اللَّهُ وَهُمْ يَصُدُّونَ عَنِ الْمَسْجِدِ الْحَرَامِ وَمَا كَانُوا أَوْلِيَاءَهُ إِنْ أُولِيَاؤُهُ إِلَّا الْفِتْنُونَ وَلَكِنْ أَكْثَرُهُمْ لَا يَعْلَمُونَ ۝۳۴﴾
[الأنفال: 34]

«چرا خداوند آنان (مشرکان) را عذاب نکند، در حالی که ایشان (مسلمانان را) از مسجدالحرام باز می‌دارند؟ آنان هرگز سرپرستان مسجدالحرام نمی‌باشند، بلکه تنها کسانی حق این سرپرستی را دارند که پرهیزگار باشند، و لیکن غالب آنان (از این واقعیت) بی‌خبرند».

26- تقوا موجب آمرزش و رحمت است.
﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ إِنَّ اللَّهَ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۝۶۹﴾ [الأنفال: 96]
«از خدا بترسید. بیگمان الله (نسبت به بندگان که به درگاه او برگردند) بسیار آمرزنده و مهربان است».

27- به وسیله تقوا محبت الله دریافته می‌شود.
﴿إِنَّ اللَّهَ يُحِبُّ الْمُتَّقِينَ ۝۷﴾ [التوبة: 7]
«بیگمان خداوند پرهیزگاران (وفاکنده‌ی به عهد) را دوست می‌دارد»

28- به وسیله تقوا همراهی و معیت خاصه الله دریافت می شود.

﴿وَأَعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ۝۳۶﴾ [التوبة: 36]

«و بدانید که (لطف و یاری) خدا با پرهیزگاران است».

29- مکانی که بر اساس تقوا تأسیس شده باشد از اماکن غیر از آن برای نماز شایسته تر است.

﴿لَا تَقُمْ فِيهِ أَبَدًا لَّمَسْجِدٌ أُسِّسَ عَلَى التَّقْوَىٰ مِنْ أَوَّلِ يَوْمٍ أَحَقُّ أَنْ تَقُومَ فِيهِ فِيهِ رِجَالٌ يُحِبُّونَ أَنْ يَتَطَهَّرُوا وَاللَّهُ يُحِبُّ الْمُطَهَّرِينَ ۝۱۰۸﴾ [التوبة: 108]

«مسجدی (مانند مسجد قبا) که از روز نخست بر پایه‌ی تقوا بنا گردیده است (و مراد سازندگان آن تنها رضای الله بوده است) سزاوار آن است که در آن برپای ایستی و نماز بگزاری».

30- خیر و نیکویی در کسی است که بنیان آن را بر تقوا نهاده باشد.

﴿أَفَمَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَى تَقْوَىٰ مِنَ اللَّهِ وَرِضْوَانٍ خَيْرٌ أَمْ مَنْ أُسِّسَ بُنْيَانُهُ عَلَىٰ شَفَا جُرُفٍ هَارٍ فَاتَّخَذَ بَيْهٖ فِي نَارٍ جَهَنَّمَ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ ۝۱۰۹﴾ [التوبة: 109]

«آیا کسی که شالوده‌ی آن (مسجد) را بر پایه‌ی تقوا و پرهیز از (مخالفت فرمان) خدا و (جلب) خوشنودی (او) بنیاد نهاده است، (کارش) بهتر است یا کسی که شالوده‌ی آن را بر لبه‌ی پرتگاه شکافته و فرو تپیده‌ای بنیاد نهاده است و (هر آن با فرو

ریختن خود) او را به آتش دوزخ فرو می‌اندازد؟ و الله گروه ستمکاران را هدایت نمی‌کند».

31- تقوا مانع از نرفتن به جهاد است و به وسیله آن به معیت و همراهی مخصوص الله دست یافته می‌شود.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا قَاتِلُوا الَّذِينَ يَلُونَكُمْ مِنَ الْكُفَّارِ وَلْيَجِدُوا فِيكُمْ غِلْظَةً وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ ١٢٣﴾ [التوبة: 123]

«ای مؤمنان! با کافرانی بجنگید که به شما نزدیک‌ترند، و باید که (در جنگ) از شما شدت وحدت (و جرأت و شهامت) ببینند. و بدانید که خداوند (یاری و لطفش) با پرهیزگاران است».

32- تقوا مایه سود یابی از آیات خداوند است.

﴿فِي آخِلْفِ اللَّيْلِ وَالنَّهَارِ وَمَا خَلَقَ اللَّهُ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ لآيَاتٍ لِّقَوْمٍ يَتَّقُونَ ٦﴾ [یونس: 6]

«بیگمان در آمدوشد شب و روز (و تفاوت کیفی و کمی آنها) و در چیزهائی که خداوند در آسمانها و زمین آفریده است، نشانه‌ها و دلائلی بر عظمت پروردگار برای کسانی است که پرهیزگارند».

33- بشارت در دنیا و آخرت از آن پرهیزگاران است.

﴿إِلَّا إِنْ أَوْلِيَاءَ اللَّهِ لَا خَوْفٌ عَلَيْهِمْ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ ٦٢ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ٦٣ لَهُمُ الْبُشْرَىٰ فِي الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَفِي الْآخِرَةِ لَا تَبْدِيلَ لِكَلِمَاتِ اللَّهِ ذَلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ٦٤﴾ [یونس: 62-64]

«هان! بیگمان دوستان خداوند ترسی بر آنان (از خواری در دنیا و عذاب در آخرت) نیست و (بر از دست رفتن دنیا) غمگین نمی‌گردند (چرا که در پیشگاه خدا چیزی برای آنان مهیا است که بسی والاتر و بهتر از کالای دنیا است). (دوستان خداوند) کسانی‌ند که ایمان آورده‌اند و تقوا پیشه کرده‌اند. برای آنان در دنیا (به هنگام مرگ) و در آخرت (در هنگامه‌ی رستاخیز) بشارت (به خوشبختی و نیکبختی) است. سخنان خدا، (یعنی وعده‌هایی که خدا به پیغمبرانش مبنی بر پیروزی و بهروزی و سعادت دو جهان داده است) تخلف‌ناپذیر است. این (چیزی که در دنیا و آخرت بدانان مژده داده می‌شود) رسیدن به آرزو و رستگاری بزرگی است».

34- عاقبت نیک از آن پرهیزگاران است.

﴿فَاصْبِرْ إِنَّ الْعَقِيبَةَ لِلْمُتَّقِينَ ۴۹﴾ [هود: 49]

«شکیبایی کن ، و بدان که سرانجام نیک از آن شکیبایان و پرهیزگاران است».

35- تقوا سبب زدودن عداوت است.

﴿فَاتَّقُوا اللَّهَ وَلَا تُخْزُونِ فِي ضَيْفِي﴾ [هود: 78]

«پس از خدا بترسید و در مورد مهمانانم مرا خوار و رسوا مکنید (و بدیشان تعدی و تجاوز ننمائید)».

36- تقوا از کارهای نیکی است که خداوند پاداش آن را ضایع نمیکند.

﴿إِنَّهُ مَنْ يَتَّقِ وَيَصْبِرْ فَإِنَّ اللَّهَ لَا يُضِيعُ أَجْرَ الْمُحْسِنِينَ ۙ﴾

[یوسف: 90]

«بی‌گمان هرکس پیشه کند و (در برابر گرفتاریها و مصیبتها) شکیبائی و استقامت ورزد (خداوند پاداش او را خواهد داد) چرا که خدا اجر نیکوکاران را ضایع نمی‌گرداند».

37- به وسیله تقوا حقیقت آنچه الله نازل کرده است فهمیده می‌شود.

﴿وَقِيلَ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا مَاذَا أَنْزَلَ رَبُّكُمْ قَالُوا خَيْرٌ﴾ [النحل: 30]

«هنگامی که به پرهیزگاران گفته می‌شود: پروردگارتان چه چیزی (بر پیغمبر خود) نازل کرده است؟ می‌گویند: خیر و خوبی را (که قرآن نام دارد و متضمن سعادت دنیا و آخرت می‌باشد)».

38- تقوا از اسباب دستیابی به همراهی و معیت خاصه الله است.

﴿إِنَّ اللَّهَ مَعَ الَّذِينَ اتَّقَوْا وَالَّذِينَ هُمْ مُحْسِنُونَ ۙ﴾ [النحل: 128]

«بی‌گمان خدا (معونت و حفاظت و رعایت همه جانبه‌اش) همراه کسانی است که تقوا پیشه کنند و (با تمام نیرو و قدرت) با کسانی است که نیکوکار باشند».

39- تقوا از ویژگی‌ها و صفات پیامبران است.

﴿وَحَنَانًا مِّنْ لَّدُنَّا وَزَكَاةً وَكَانَ تَقِيًّا ۙ﴾ [مریم: 13]

«و به او (یحیی) شفقت و پاکیزگی از جانب خود (عطا کردیم). و (او) پرهیزگار بود».

40- قرآن بشارتی برای پرهیزگاران است.

﴿فَإِنَّمَا يَسَّرْنَاهُ بِلِسَانِكَ لِئُبَشِّرَ بِهِ الْمُتَّقِينَ﴾ [مریم: 97]

«پس همانا (ای پیامبر!) ما قرآن را بر زبان تو آسان نمودیم، تا پرهیزگاران را با آن بشارت دهی».

41- عاقبت نیک به وسیله تقوا حاصل میشود.

﴿وَالْعَاقِبَةُ لِلتَّقَوٰی ۱۳۲﴾ [طه: 132]

«و سرانجام نیک برای پرهیزگاران است».

42- پرهیزگاران هستند که از ارشادات کتابهای آسمانی سود می‌برند.

﴿وَلَقَدْ ءَاتَيْنَا مُوسٰی وَهٰرُونَ الْفُرْقَانَ وَضِيَآءً وَذِكْرًا لِّلْمُتَّقِينَ ٤٨﴾

[الأنبياء: 48]

«و به راستی به موسی و هارون کتابی که جدا کننده‌ی حق از باطل و روشنی و پندی برای پرهیزگاران است، دادیم».

43- تقوا از اسباب بزرگداشت شعائر الهی است.

﴿ذٰلِكَ وَمَنْ يُعْظَمْ شَعْرَ اللَّهِ فَإِنَّهَا مِنْ تَقْوٰی الْقُلُوبِ ۳۲﴾

[الحج: 32]

«حکم این است، و کسی که شعائر الهی را بزرگ دارد، پس بی‌گمان این (کار) از پرهیزگاری دل‌هاست».

44- تقوا همان چیزی است که به خدا می‌رسد و منفعت آن برای بنده می‌ماند.

﴿وَلٰكِنْ يَّبٰلُغُهُ التَّقَوٰی مِنْكُمْ﴾ [الحج: 37]

«و لیکن پرهیزگاری شما به او می‌رسد».

45- تقوا موجب اندرز پذیری از قرآن و چیزهای دیگر است.
﴿وَلَقَدْ أَنْزَلْنَا إِلَيْكُمْ ءَايَاتٍ مُّبَيِّنَاتٍ وَمَثَلًا مِّنَ الَّذِينَ خَلَوْا مِن قَبْلِكُمْ
وَمَوْعِظَةً لِّلْمُتَّقِينَ ۝۳۴﴾ [النور: 34]

«و به راستی ما بر شما آیاتی روشن را نازل کردیم، و مثلی از
(حال) کسانی که پیش از شما گذشتند، و اندرزی برای
پرهیزگاران».

46- تقوا از اسباب کام یابی (یعنی بدست آوردن خواسته ها و
نجات از موجبات ترس) است.
﴿وَمَن يُطِيعِ اللَّهَ وَرَسُولَهُ وَيَخْشَ اللَّهَ وَيَتَّقْهُ فَأُولَٰئِكَ هُمُ الْفَائِزُونَ
۝۵۲﴾ [النور: 52]

«و کسی که الله و پیامبرش را اطاعت کند، و از الله بترسد، و
از (مخالفت فرمان) او بپرهیزد، پس اینانند که کامیاب (واقعی)
هستند».

47- تقوا از اسباب نجات یافتن از عذاب در دنیا است.
﴿وَأَنجَيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۝۵۳﴾ [النمل: 53]
«و کسانی را که ایمان آورده، و پرهیزگار بودند، نجات
دادیم».

48- عاقبت نیک از آن پرهیزگاران است.
﴿وَالْعَاقِبَةُ لِّلْمُتَّقِينَ ۝۸۳﴾ [القصص: 83]

«و سرانجام نیک برای پرهیزگاران است».

49- تقوا موجب اصلاح اعمال و آمرزش گناهان است.
﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَ قُولُوا قَوْلًا سَدِيدًا ۚ ۷۰ يُصْلِحْ لَكُمْ أَعْمَالَكُمْ وَيَغْفِرْ لَكُمْ ذُنُوبَكُمْ﴾ [العنکبوت: 70-71]

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید! از الله بترسید، و سخن درست (و حق) بگویید. تا (الله) کارهای‌تان را برایتان اصلاح کند، و گناهان‌تان را ببامزد».

50- تقوا از اسباب رحمت است.
﴿اتَّقُوا مَا بَيْنَ أَيْدِيكُمْ وَمَا خَلْفَكُمْ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۝ ۴۵﴾

[یس: 45]

«از آنچه پیش روی شماست، و از آنچه پشت سر شماست، بترسید، شاید مورد رحمت قرار گیرید».

51- تقوا موجب رفعت شأن انسان است.
﴿أَمْ نَجْعَلُ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَالْمُفْسِدِينَ فِي الْأَرْضِ أَمْ نَجْعَلُ الْمُتَّقِينَ كَالْفُجَّارِ ۚ﴾ [ص: 28]

«آیا کسانی که ایمان آورده‌اند و کارهای شایسته انجام داده‌اند را مانند مفسدان در زمین قرار می‌دهیم؟! و آیا پرهیزگاران را مانند بدکاران قرار می‌دهیم؟».

52- منزلگاه نیکو از آن با تقوایان است.
﴿وَإِنَّ لِلْمُتَّقِينَ لَحُسْنَ مَآبٍ ۚ﴾ [ص: 49]

«و بی‌گمان برای پرهیزگاران منزلگاهی نیکوست».

53- از نتایج تقوا راستی و تصدیق راست گویان است.

﴿وَأَذِي جَاءَ بِالصِّدْقِ وَصَدَّقَ بِهِ أُولَئِكَ هُمُ الْمُتَّقُونَ ۝۳۳﴾

[الزمر: 33]

«و کسی‌که سخن راست را آورد و آن را تصدیق کرد، اینانند که پرهیزگاراند».

54- تقوا یکی از اسباب نجات یافتن از مهلکه‌ها و سلامتی از بدی‌ها است.

﴿وَيُنَجِّي اللَّهُ الَّذِينَ اتَّقَوْا بِمَفَازَتِهِمْ لَا يَمَسُّهُمُ السُّوءُ وَلَا هُمْ يَحْزَنُونَ﴾

﴿۶۱﴾ [الزمر: 61]

«و الله کسانی را که پرهیزگاری کردند با رستگاری‌شان نجات می‌دهد، نه رنجی به آن‌ها می‌رسد، و نه آن‌ها اندوهگین می‌شوند».

55- تقوا از اسباب رهایی از عذاب دنیا است.

﴿وَنَجَّيْنَا الَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ۝۱۸﴾ [فصلت: 18]

«و کسانی را که ایمان آورده بودند و پرهیزگار بودند، نجات دادیم».

56- صمیمیت در دوستی بین باتقوایان در دنیا و آخرت ثابت است.

﴿الْأَخْلَاءُ يَوْمَئِذٍ بَعْضُهُمْ لِبَعْضٍ عَدُوٌّ إِلَّا الْمُتَّقِينَ ۝۶۷﴾ [الزخرف: 67]

[67]

«دوستان (صمیمی) در آن روز (قیامت) دشمن یکدیگرند، جز پرهیزگاران».

57- تقوا از اسباب یآوری خداوند است.

﴿وَاللَّهُ وَلِيُّ الْمُتَّقِينَ ۱۹﴾ [الجاثية: 19]

«و الله یاور پر هیزگاران است».

58- تقوا از اسباب کسب اجر و پاداش است.

﴿وَإِنْ تُوْمِنُوا وَتَتَّقُوا يُؤْتِكُمْ أَجْرَكُمْ﴾ [محمد: 36]

«و اگر ایمان بیاورید و پرهیزگاری کنید (الله) پاداش‌های‌تان را به شما خواهد داد».

59- تقوا موجب رحمت است.

﴿وَاتَّقُوا اللَّهَ لَعَلَّكُمْ تُرْحَمُونَ ۱۰﴾ [الحجرات: 10]

«و از الله بترسید، باشد که به شما رحم کرده شود».

60- تقوا موجب دستیابی به کرامت در نزد الله متعال است.

﴿إِنَّ أَكْرَمَكُمْ عِنْدَ اللَّهِ أَتْقَاهُ﴾ [الحجرات: 13]

«همانا گرامی‌ترین شما نزد الله پرهیزگارترین شماست».

61- تقوا موجب بزرگداشت پیامبر p است.

﴿إِنَّ الَّذِينَ يَغُضُّونَ أَصْوَاتَهُمْ عِنْدَ رَسُولِ اللَّهِ أُولَٰئِكَ الَّذِينَ امْتَحَنَ اللَّهُ

قُلُوبَهُمْ لِلتَّقَىٰ لَهُمْ مَغْفِرَةٌ وَأَجْرٌ عَظِيمٌ ۳﴾ [الحجرات: 3]

«بی‌گمان کسانی‌که صدای خود را نزد رسول الله ص پایین می‌آورند، آن‌ها کسانی هستند که الله دل‌های‌شان را برای تقوا

آزموده (و خالص گردانیده) است، برای آن‌ها آمرزش و پاداش عظیمی است».

62- تقوا ترس از خداوند را در دل انسان به جای می‌گذارد.

﴿قَالُوا إِنَّا كُنَّا قَبْلُ فِي أَهْلِنَا مُشْفِقِينَ ۚ﴾ [الطور: 26]

«می‌گویند: ما پیش از این در میان خانواده خود (از عذاب الهی) ترسان بودیم».

63- تقوا از اسباب مضاعف شدن رحمت و هدایت و آمرزش است.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَءَامِنُوا بِرِسُولِهِ يُؤْتِكُمْ كِفْلَيْنِ مِنَ رَحْمَتِهِ وَيَجْعَلْ لَكُمْ نُورًا تَمْشُونَ بِهِ وَيَغْفِرْ لَكُمْ وَاللَّهُ غَفُورٌ رَحِيمٌ ۚ﴾ [الحديد: 28]

«ای کسانی‌که ایمان آورده‌اید! از الله بترسید و به پیامبرش ایمان بیاورید تا دو بهره از رحمتش را به شما ببخشد و برای شما نوری قرار دهد که با آن راه بروید و گناهان شما را بپارزد، و الله آمرزنده مهربان است».

64- تقوا سبب خارج شدن از تنگنا ها و گشادگی روزی است.

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مَخْرَجًا ۚ وَيَرْزُقْهُ مِنْ حَيْثُ لَا يَحْتَسِبُ﴾ [الطلاق: 2-3]

«و هرکس که از الله بترسد، (الله) راه نجاتی برای او قرار می‌دهد. و او را از جایی که گمان ندارد روزی می‌دهد».

65- تقوا از اسباب آسان شدن کارها است.

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يَجْعَلْ لَهُ مِنْ أَمْرِهِ يُسْرًا ٤﴾ [الطلاق: 4]

«و هرکس از الله بترسد، (الله) کارش را برایش آسان می‌سازد».

66- تقوا از اسباب آمرزش گناهان و زیاد شدن پاداش است.

﴿وَمَنْ يَتَّقِ اللَّهَ يُكَفِّرْ عَنْهُ سَيِّئَاتِهِ وَيُعْظِمْ لَهُ أَجْرًا ٥﴾

[الطلاق: 5]

«و هرکس از الله بترسد، الله گناهانش را از او می‌زداید (و می‌بخشد) و پاداش او را بزرگ می‌گرداند».

67- باتقوایان کسانی هستند که از قرآن پند می‌گیرند.

﴿وَإِنَّهُ لَتَذِكْرَةٌ لِّلْمُتَّقِينَ ٤٨﴾ [الحاقة: 48]

«و یقیناً این (قرآن) پند و تذکری برای پرهیزگاران است».

68- تقوا از اسباب توفیق یافتن بسوی آسانی ها است.

﴿فَأَمَّا مَنْ أَعْطَىٰ وَاتَّقَىٰ ٥ وَصَدَّقَ بِالْحُسْنَىٰ ٦ فَسَنُيَسِّرُهُ لِلْيُسْرَىٰ

٧﴾ [اللیل: 5-7]

«پس اما کسی‌که (در راه الله) بخشید و پرهیزگاری کرد. و (سخنان) نیک را تصدیق کرد. پس ما او را برای (راه) آسان توفیق می‌دهیم».

فواید تقوا در آخرت:

1- تقوا به همراه ایمان موجب دستیابی به پاداش از جانب الله متعال است.

﴿وَلَوْ أَنَّهُمْ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَمَثُوبَةٌ مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ خَيْرٌ لَّوْ كَانُوا يَعْلَمُونَ﴾ [البقرة: 103]

«و اگر آنان ایمان می‌آوردند و پرهیزگاری می‌کردند (پروردگار پاداش نیکی بدانان می‌داد و چنین) پاداشی که نزد خدا (ج) (محفوظ) است بهتر (از افسانه‌ها و بد نهادیها) است، اگر (علم و دانشی می‌داشتند و) می‌دانستند».

2- به وسیله‌ی تقوا به همراهی و معیت خاصه‌ی الله دست یافته می‌شود.

﴿وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ مَعَ الْمُتَّقِينَ﴾ [البقرة: 194]

«و از خشم خدا بپرهیزید و بدانید که خدا با پرهیزگاران است».

3- تقوا سبب در امان ماندن از عقوبت الهی است.

﴿وَ اتَّقُوا اللَّهَ وَاعْلَمُوا أَنَّ اللَّهَ شَدِيدُ الْعِقَابِ﴾ [البقرة: 196]

«تقوا داشته باشید و از خدا بترسید و بدانید که خدا دارای کیفر سختی است».

4- تقوا بهترین توشه است.

﴿وَتَزَوَّدُوا فَإِنَّ خَيْرَ الزَّادِ التَّقْوَىٰ وَاتَّقُونِ يَا أُولِيَ الْأَلْبَابِ﴾ [البقرة: 197]

«و توشه برگیرید (هم برای سفر حج و هم برای سرای دیگران و بدانید) که بهترین توشه پرهیزگاری است، و ای خردمندان! از (خشم و کيفر) من بپرهیزید».

5- کسانی که به تقوا موصوف هستند در روز قیامت بالاتر از بقیه مردم خواهند بود.

﴿زَيْنَ الَّذِينَ كَفَرُوا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا وَيَسْخَرُونَ مِنَ الَّذِينَ آمَنُوا وَالَّذِينَ اتَّقَوْا فَوْقَهُمْ يَوْمَ الْقِيَمَةِ﴾ [البقرة: 212]

«زندگی دنیا برای کافران آراسته شده است، و مؤمنان را مسخره می‌کنند، و (حال آنکه) پرهیزگاران در روز قیامت بالاتر از آنان هستند».

6- ثواب پرهیزگاران باغهایی در بهشت است که نهرهایی در فرودست آن جاری است.

﴿زَيْنَ لِلنَّاسِ حُبُّ الشَّهَوَاتِ مِنَ النِّسَاءِ وَالْبَنِينَ وَالْقَنَاطِيرِ الْمُقَنْطَرَةِ مِنَ الذَّهَبِ وَالْفِضَّةِ وَالْخَيْلِ الْمُسَوَّمَةِ وَالْأَنْعَمِ وَالْحَرْثِ ذَلِكَ مَتَاعُ الْحَيَاةِ الدُّنْيَا وَاللَّهُ عِنْدَهُ حُسْنُ الْمَبَإِ ۚ ۱۴﴾ ﴿قُلْ أُوْنِبْكُمْ بِخَيْرٍ مِّنْ ذَلِكَمُ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا وَأَزْوَاجٌ مُّطَهَّرَةٌ وَرِضْوَانٌ مِّنَ اللَّهِ وَاللَّهُ بَصِيرٌ بِالْعِبَادِ ۝ ۱۵﴾ [آل عمران: 14-15]

«محبت خواستنی‌های (مادی) از (جمله) زنان و فرزندان و اموال هنگفت از طلا و نقره، و اسب‌های نشاندار، و چهار پایان و زراعت، برای مردم آراسته شده است، این‌ها (همه) کالا و متاع (زود گذر) زندگی دنیاست. و (حال آنکه) سر انجام نیک

نزد الله است. بگو: «آیا شما را به بهتر از این‌ها خبر دهم؟» برای کسانی‌که تقوا پیشه کرده‌اند، در نزد پروردگارشان باغ‌هایی است که از زیر (درختان) آن‌ها نهرها روان است، در آن جاودانه خواهند بود. و همسرانی پاکیزه (دارند)، و (همچنین) از خشنودی الله (برخور دارند) و الله به (احوال) بندگان بیناست».

7- الله متعال برای باتقوایان بهشتی مهیا کرده است که پهنای آن به وسعت آسمانها و زمین است.

﴿وَسَارِعُوا إِلَىٰ مَغْفِرَةٍ مِّن رَّبِّكُمْ وَجَنَّةٍ عَرْضُهَا السَّمُوتُ

وَالْأَرْضُ أُعِدَّتْ لِلْمُتَّقِينَ ۝۱۳۳﴾ [آل عمران: 133]

«و (با انجام اعمال شایسته و بایسته) به سوی آمرزش پروردگارتان، و بهشتی بشتابید و بر همدیگر پیشی گیرید که بهای آن (برای مثال، همچون بهای) آسمانها و زمین است؛ (و چنین چیز با ارزشی) برای پرهیزگاران تهیّه دیده شده است».

8- تقوا از اسباب دستیابی به پاداش بسیار بزرگ است.

﴿لِّلَّذِينَ أَحْسَنُوا مِنْهُمْ وَاتَّقُوا أَجْرٌ عَظِيمٌ ۝۱۷۲﴾ [آل عمران: 172]

«برای کسانی از آنان که (چنین کار) نیکی کردند و (از نافرمانی خدا و رسول ترسیدند و) پرهیز نمودند، اجر و پاداش بس بزرگی است».

﴿وَإِنْ تُؤْمِنُوا وَتَتَّقُوا فَلَكُمْ أَجْرٌ عَظِيمٌ ۝۱۷۹﴾ [آل عمران: 179]

«و اگر ایمان بیاورید و پرهیزگار شوید، پاداش بزرگی خواهید داشت».

9- برای پرهیزگاران باغهایی است که نه‌رهایی در زیر آنها جاری است.

﴿لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ جَنَّاتٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ خَالِدِينَ فِيهَا نُزُلًا مِّنْ عِنْدِ اللَّهِ وَمَا عِنْدَ اللَّهِ خَيْرٌ لِلْأَبْرَارِ ۝۱۹۸﴾

[آل عمران: 198]

«ولی آنان که از (خشم) پروردگارشان (با انجام طاعات و ترک منہیات) می‌پرهیزند، بهشت از آن ایشان است که در زیر (درختان) آن رودخانه‌ها روان است، و جاودانه در آن می‌مانند. (این) پذیرائی از جانب الله است، و آنچه در نزد الله است؛ برای نیکوکاران بهتر است».

10- آخرت برای انسانهای با تقوا بهتر از دنیا است.

﴿قُلْ مَتَّعُ الدُّنْيَا قَلِيلٌ وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّمَنِ اتَّقَىٰ﴾ [النساء: 77]

«بگو: متاع دنیا ناچیز است و آخرت برای کسی که پرهیزگار باشد بهتر است».

11- تقوا از اسباب آمرزش و رحمت است.

﴿وَإِنْ تُصْلِحُوا وَتَتَّقُوا فَإِنَّ اللَّهَ كَانَ غَفُورًا رَّحِيمًا ۝۱۲۹﴾ [النساء:

129]

«و اگر صفا و صمیمیت (میان خود) راه بیندازید و (جور و جفا و کدورت پیشین را ترک گویند و با اصلاح حال و دادگری پیش گرفتن) پرهیزگاری کنید، (خداوند از تقصیر و لغزش شما می‌گذرد) چرا که خداوند بس آمرزنده‌ی مهربان است».

12- تقوا موجب پذیرش اعمال است.

﴿إِنَّمَا يَتَقَبَّلُ اللَّهُ مِنَ الْمُتَّقِينَ ۚ﴾ [المائدة: 27]

«خدا (کار را) تنها از پرهیزگاران می‌پذیرد».

13- تقوا از اسباب رستگاری است.

﴿يَا أَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا اتَّقُوا اللَّهَ وَابْتَغُوا إِلَيْهِ الْوَسِيلَةَ وَجَاهِدُوا فِي سَبِيلِهِ

لَعَلَّكُمْ تَفْلَحُونَ ۚ﴾ [المائدة: 35]

«ای مؤمنان! از خدا بترسید (و از او امر او اطاعت کنید و از نواهی او اجتناب ورزید) و برای تقرّب به خدا با طاعت و عبادت و اعمال شایسته و بایسته وسیله بجوئید و در راه او جهاد کنید تا این که رستگار شوید».

14- تقوا از اسباب آمرزش گناهان و دخول به باغهای بهشت است.

﴿وَلَوْ أَنَّ أَهْلَ الْكِتَابِ ءَامَنُوا وَاتَّقَوْا لَكَفَّرْنَا عَنْهُمْ سَيِّئَاتِهِمْ وَلَأُدْخِلَنَّهُمْ

جَنَّاتِ النَّعِيمِ ۚ﴾ [المائدة: 65]

«و اگر اهل کتاب (اعم از مسیحیان و یهودیان، به جای دشمنانگی و تباہکاری، به اسلام بگروند و) ایمان بیاورند و پرهیزگاری پیشه کنند، گناهانشان را می‌زدایم (و زشتیها و پلشتیهای گذشته‌ی ایشان را می‌بخشیم) و آنان را به باغهای پر نعمت بهشت داخل می‌سازیم».

15- برای انسان با تقوا آخرت بسیار بهتر از دنیا ست.

﴿وَمَا الْحَيَاةُ الدُّنْيَا إِلَّا لَعِبٌ وَلَهْوٌ وَلَلْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ

أَفَلَا تَعْقِلُونَ ۚ﴾ [الأنعام: 32]

«زندگی دنیا (که کافران تنها آن را زندگی می‌دانند) سرگرمی و بازیچه‌ای بیش نیست، و سرای آخرت (جهان حقیقی است و) برای پرهیزگاران بهتر (از این جهان فانی) است. آیا (این امر بدیهی را) نمی‌فهمید (و سود و زیان خود را نمی‌دانید)»

16- لباس تقوا بهترین لباس است.

﴿يُنَبِّئُ عَادَمَ قَدْ أَنْزَلْنَا عَلَيْكَ لِبَاسًا يُورِي سَوَءَ تَكْمُ وَرِيشًا وَلِبَاسُ التَّقْوَى ذَٰلِكَ خَيْرٌ ذَٰلِكَ مِنْ ءَايَتِ اللَّهِ لَعَلَّهُمْ يَذَّكَّرُونَ﴾ [الأعراف:

[26]

«ای آدمیزادگان! ما لباسی برای شما درست کرده‌ایم که عورات شما را می‌پوشاند، و لباس زینتی را (برایتان ساخته‌ایم که خود را بدان می‌آرایی. اما باید بدانید که) لباس تقوا و ترس از خدا، بهترین لباس است (که انسان خود را بدان می‌آراید و خویشتن را از عذاب آخرت می‌رهاند). این (آفرینش لباسهای ظاهری و باطنی) از نشانه‌های (فضل و رحمت) خدا است تا بندگان متذکر (نعمتهای پروردگار) شوند».

17- آخرت برای پرهیزگاران بهتر از دنیا است.

﴿وَالْآخِرَةُ خَيْرٌ لِّلَّذِينَ يَتَّقُونَ أَفَلَا تَعْقِلُونَ﴾ [الأعراف:

[169]

«و متاع دنیای دیگر بسی بهتر (از کالای این دنیا) برای کسانی است که پرهیزگاری کنند (و از خدای بترسند. چرا نمی‌اندیشید و همچنان بر گناه استمرار می‌ورزید؟) مگر عقل ندارید و

نمی‌فهمید (که جهان باقی را نباید به خاطر جهان فانی از دست داد؟)».

18- پاداش پرهیزگاران از آنچه در دنیا وجود دارد بهتر است.
﴿وَلَا جُزْءَ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ ءَامَنُوا وَكَانُوا يَتَّقُونَ ٥٧﴾ [یوسف:

[57]

«و پاداش آخرت، برای کسانی که (در دنیا) ایمان می‌آورند و پرهیزگاری می‌کنند، بهتر (و والاتر از پاداش دنیوی ایشان) است».

19- آخرت برای پرهیزگاران از دنیا بهتر است.
﴿وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ لِلَّذِينَ اتَّقَوْا أَفَلَا تَعْقِلُونَ ١٠٩﴾ [یوسف:

[109]

«بی‌گمان سرای آخرت، بهتر (از سرای این جهان) برای پرهیزگاران است. (ای معاندان افسار گسیخته و آرزوپرستان سرگشته!) آیا خرد و اندیشه‌ی خویش را به کار نمی‌اندازید (و نمی‌دانید که هستی خود را ناآگاهانه می‌بازید و توشه‌ای برای آخرت فراهم نمی‌سازید؟)».

20- عاقبت پرهیزکاران بهشت است.
﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ أُكُلُهَا دَائِمٌ

و ظِلُّهَا تِلْكَ عُقْبَى الَّذِينَ اتَّقَوْا وَعُقْبَى الْكَافِرِينَ النَّارُ ٣٥﴾

[الرعد: 35]

«صفت بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده است (این است که) رودخانه‌ها و جویبارها در زیر (درختان) آن جاری

است. میوه و نعمتش همیشگی و سایه‌اش دائمی است. این سرانجام کسانی است که پرهیزگارانند، و سرانجام کافران آتش (دوزخ) است».

21- پاداش پرهیزگاران بهشت با تمام نعمتهای موجود در آن است.

﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۚ ٤٥ أَدْخُلُوها بِسَلَامٍ ءَامِنِينَ ٤٦ وَنَزَعْنَا مَا فِي صُدُورِهِمْ مِّنْ غَلٍّ إِخْوَانًا عَلَىٰ سُرُرٍ مُّتَقَابِلِينَ ٤٧﴾

[الحجر: 45-47]

«بی‌گمان پرهیزگاران در میان باغها و چشمه‌ساران (بهشت) بسر می‌برند. (پروردگارشان بدانان می‌گوید:) با اطمینان خاطر و بدون هیچ گونه خوف و هراسی به این باغها و چشمه‌سارها درآئید. و کینه‌توزی و دشمنی را از سینه‌هایشان بیرون می‌کشیم، و برادرانه بر تختها رویاروی هم می‌نشینند. آنجا خستگی و رنجی بدیشان نمی‌رسد، و از آنجا بیرون نمی‌گردند».

22- خداوند از سرای پرهیزگاران پهنیکی یاد کرده است.

﴿لَّذِينَ أَحْسَنُوا فِي هَذِهِ الدُّنْيَا حَسَنَةٌ وَلَدَارُ الْآخِرَةِ خَيْرٌ وَلَنِعْمَ دَارُ

الْمُتَّقِينَ ۚ ٣٠﴾ [النحل: 30]

«به نیکوکاران در این جهان نیکی می‌رسد (و زندگی خوشی نصیبشان می‌گردد) و سرای آخرت (ایشان از این سرای) بهتر خواهد بود و جهان (جاویدان) پرهیزگاران بهترین (و زیباترین) جهان می‌باشد».

23- پرهیزگاران بر بهترین حالتها از دنیا می‌روند و از طرف

ملائکه با درود و بزرگداشت مورد استقبال قرار میگیرند.
 ﴿كَذَٰلِكَ يَجْزِي اللَّهُ الْمُتَّقِينَ ۝۳۱ الَّذِينَ تَتَوَفَّاهُمُ الْمَلَائِكَةُ طَيِّبِينَ يَقُولُونَ
 سَلَامٌ عَلَيْكُمْ ادْخُلُوا الْجَنَّةَ بِمَا كُنْتُمْ تَعْمَلُونَ ۝۳۲﴾

[النحل: 31-32]

«خداوند این چنین (کافی و وافی و عالی) به پرهیزگاران پاداش می‌دهد. همانهایی که (به هنگام مرگ) فرشتگان جانشان را می‌گیرند در حالی که پاکیزه (از کفر و معاصی) و شادان (از رویارویی سرافرازانه‌ی خود با پروردگار) هستند. (فرشتگان بدیشان) می‌گویند: درود بر شما باد! (در امان خدائید و از امروز به ناراحتی و بلائی دچار نمی‌آئید. و) به خاطر کارهایی که می‌کرده‌اید به بهشت درآئید».

24- با تقوا بهشت به ارث داده می‌شود.

﴿تِلْكَ الْجَنَّةُ الَّتِي نُورِثُ مِنْ عِبَادِنَا مَنْ كَانَ تَقِيًّا ۝۶۳﴾ [مریم: 63]
 «این همان بهشتی است که از (میان) بندگانمان (به) آن کسی که (در دنیا) پرهیزگار بوده به ارث می‌دهیم».

25- تقوا سبب رهایی از دوزخ است.

﴿ثُمَّ نُنَجِّي الَّذِينَ اتَّقَوْا وَنَذَرُ الظَّالِمِينَ فِيهَا جَنَّتًا ۝۷۲﴾ [مریم: 72]
 «سپس کسانی را که تقوا پیشه کردند از آن رهایی می‌بخشیم، و ستمکاران به زانو در آمده را در آن رها می‌کنیم».

26- پرهیزگاران دسته جمعی و به صورت مهمان به سوی خداوند حشر می‌شوند.

﴿يَوْمَ نَحْشُرُ الْمُتَّقِينَ إِلَى الرَّحْمَنِ وَفْدًا ۝۸۵﴾ [مریم: 85]

«روزی که پرهیزگاران را (دسته جمعی) -به صورت مهمان- به سوی (الله) رحمان گرد آوریم».

27- تقوا از اسباب رهایی و نجات در روز قیامت است.

﴿يَا أَيُّهَا النَّاسُ اتَّقُوا رَبَّكُمُ إِنَّ زَلْزَلَةَ السَّاعَةِ شَيْءٌ عَظِيمٌ ۝۱﴾ [الحج:

[1]

«ای مردم! از پروردگارتان بترسید، بدون شک زلزله قیامت حادثه‌ی عظیمی است».

28- پرهیزگاران به بهشت جاویدان وعده داده شده اند.

﴿قُلْ أَذَلِكَ خَيْرٌ أَمْ جَنَّةُ الْخُلْدِ الَّتِي وُعِدَ الْمُتَّقُونَ كَانَتْ لَهُمْ جَزَاءٌ

وَمَصِيرًا ۝۱۵﴾ [الفرقان: 15]

«(ای پیامبر!) بگو: «آیا این بهتر است؛ یا بهشت جاویدانی که به پرهیزگاران وعده داده شده است؟! (بهشتی) که پاداش آنها، و بازگشت‌گاهشان است».

29- پرهیزگاران در بهشت به هر آنچه بخواهند دست می‌یابند.

﴿لَهُمْ فِيهَا مَا يَشَاءُونَ خُلْدِينَ كَانَ عَلَىٰ رَبِّكَ وَعْدًا مَّسْئُولًا ۝۱۶﴾

[الفرقان: 16]

«هر چه بخواهند در آنجا برایشان (مهیا) است؛ جاودانه در آن خواهند ماند، این وعده ای بر عهده پروردگارت است که (تحقق) آن را از او خواسته‌اند».

30- بهشت برای پرهیزگاران نزدیک آورده می‌شود.

﴿وَأَرْزَلَتْ أَلْجَنَّةَ لِلْمُتَّقِينَ ۙ﴾ [الشعراء: 90]

«و (در آن روز) بهشت برای پرهیزگاران نزدیک آورده شود».

31- برای پرهیزگاران هر آنچه بخواهند نزد پروردگارشان وجود دارد.

﴿لَهُمْ مَا يَشَاءُونَ عِنْدَ رَبِّهِمْ ذَلِكَ جَزَاءُ الْمُحْسِنِينَ ۙ﴾ [الزمر: 34]

[34]

«برایشان هر چه بخواهند نزد پروردگارشان (آماده) است، این پاداش نیکوکاران است».

32- بلندی های بهشت و کامل ترین نعمت از آن پرهیزگاران است.

﴿لَكِنَّ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ لَهُمْ غُرَفٌ مِّنْ فَوْقِهَا غُرَفٌ مَّبْنِيَّةٌ تَجْرِي مِنْ تَحْتِهَا الْأَنْهَارُ وَعَدَ اللَّهُ لَا يُخْلِفُ اللَّهُ الْمِيعَادَ ۙ﴾ [الزمر: 20]

«لکن برای کسانی که از پروردگارشان ترسیدند، غرفه هایی (در بهشت) است، که بر فراز آنها غرفه های دیگر بنا شده است، و از زیر آنها نهرها جاری است، این وعده الله است و الله خلف وعده نمی کند».

33- با تقویان با بزرگداشت و برای جاودانگی به سوی بهشت سوق داده می شوند.

﴿وَسِيقَ الَّذِينَ اتَّقَوْا رَبَّهُمْ إِلَى الْجَنَّةِ زُمَرًا حَتَّى إِذَا جَاءُوهَا وَفُتِحَتْ أَبْوُوبُهَا وَقَالَ لَهُمْ خَزَنَتُهَا سَلَامٌ عَلَيْكُمْ طِبْتُمْ فَادْخُلُوهَا خَالِدِينَ ۙ﴾ ۷۳ وَقَالُوا

الْحَمْدُ لِلَّهِ الَّذِي صَدَقَنَا وَعْدَهُ وَأَوْرَثَنَا الْأَرْضَ نَتَبَوَّأُ مِنَ الْجَنَّةِ حَيْثُ نَشَاءُ فَنِعْمَ أَجْرُ الْعَمَلِينَ ﴿٧٤﴾ [الزمر: 73-74]

«و کسانی که از پروردگارشان ترسیده‌اند، گروه گروه به بهشت برده می‌شوند، تا وقتی به (کنار) آن رسند، و درهایش گشوده شود، و نگهبانانش به آنان گویند: «سلام بر شما پاکیزه بوده‌اید (خوش باشید) پس جاودانه به آن بهشت وارد شوید». و (بهشتی‌ها) گویند: «حمد و ستایش مخصوص الله است که وعده‌اش در حق ما راست بود، و سرزمین (بهشت) را به ارث به ما داد، که از بهشت هر جا که بخواهیم منزل می‌گیریم، پس چه نیکو است پاداش عمل کنندگان».

34- آخرت از آن با تقویان است.

﴿وَالْآخِرَةُ عِنْدَ رَبِّكَ لِلْمُتَّقِينَ ٣٥﴾ [الزخرف: 35]

«و آخرت نزد پروردگارت برای پرهیزگاران است».

35- جایگاه پرهیزگاران جایگاه امنی است؛ در باغهای بهشت و چشمه‌ها با تمام نعمتهایی که در آن است.

﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي مَقَامٍ أَمِينٍ ٥١ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ٥٢ يَلْبَسُونَ مِنْ سُنْدُسٍ وَإِسْتَبْرَقٍ مُتَقَلِبِينَ ٥٣ كَذَلِكَ وَرَوَّجْنَاهُمْ بِخُورٍ عَيْنٍ ٥٤ يَدْخُلُونَ فِيهَا بِكُلِّ فُكْهَةٍ ءَامِنِينَ ٥٥ لَا يَدْخُلُونَ فِيهَا الْمَوْتَ إِلَّا الْمَوْتَةُ الْأُولَىٰ وَوَقَّاهُمْ عَذَابَ الْجَحِيمِ ٥٦ فَضَلًّا مِّن رَّبِّكَ ذَٰلِكَ هُوَ الْفَوْزُ الْعَظِيمُ ٥٧﴾ [الدخان: 51-57]

«یقیناً پرهیزگاران در جایگاه امنی هستند. در (میان) باغ‌ها و (کنار) چشمه‌ها. (لباس‌هایی) از دیبای نازک و دیبای ضخیم

می پوشند، رو بروی هم می نشینند. بدین سان (است) و حوریان گشاده چشم (بهشتی) را به همسری آن ها در می آوریم. در آن (بهشت) با امن (و آرامش خاطر) هر میوه را (که بخواهند) می طلبند. در آن (بهشت) مرگ را نمی چشند، مگر همان مرگ نخستین (که در دنیا چشیده اند) و (الله) آن ها را از عذاب دوزخ حفظ کند. (این) بخششی است از (سوی) پروردگارت، این همان کامیابی بزرگ است».

36- با تقویان به بهشتی وعده داده شده اند که انواع نعمتها در آن وجود دارد.

﴿مَثَلُ الْجَنَّةِ الَّتِي وُعدَ الْمُتَّقُونَ فِيهَا أَنْهَارٌ مِّن مَّاءٍ غَيْرِ آسِنٍ وَأَنْهَارٌ مِّن لَّبَنٍ لَّمْ يَتَغَيَّرَ طَعْمُهُ وَأَنْهَارٌ مِّنْ خَمْرٍ لَّذَّةٌ لِلشَّارِبِينَ وَأَنْهَارٌ مِّنْ عَسَلٍ مُّصَفًّى وَلَهُمْ فِيهَا مِن كُلِّ الثَّمَرَاتِ وَمَغْفِرَةٌ مِّن رَّبِّهِمْ كَمَنْ هُوَ خَالِدٌ فِي النَّارِ وَسُقُوا مَاءً حَمِيمًا فَقَطَّعَ أَمْعَاءُهُمْ ۝۱۵﴾ [محمد: 15]

«و صف بهشتی که به پرهیزگاران وعده داده شده، چنین است که: در آن نهلهایی از آب (زالال) بدبو نشده، و نهلهایی از شیر که طعم آن دگرگون نگشته، و نهلهایی از شراب (ناب) که مایه لذت نوشندگان است، و نهلهایی از عسل مصفی وجود دارد، و (نیز) در آن برای آن ها از هرگونه میوه ها (مهیا) است، و (از همه برتر) آمرزشی از سوی پروردگارشان است. (آیا این ها) همانند کسانی هستند که همیشه در آتش (جهنم) اند، و از آب جوشان نوشانده شوند که روده های شان را پاره پاره (و متلاشی) کند؟».

37- بهشت برین برای پرهیزگاران نزدیک آورده می شود.

﴿وَأَزَلَّتِ الْجَنَّةُ لِلْمُتَّقِينَ غَيْرَ بَعِيدٍ ۝۳۱﴾ [ق: 31]

«(در آن روز) بهشت برای پرهیزگاران نزدیک آورده می شود (تا آن ها از آن دور نباشند)».

38- پاداش باتقوایان باغهای بهشت است.

﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَعُيُونٍ ۝۱۵﴾ [الذاریات: 15]

«(در روز قیامت) مسلماً پرهیزگاران در باغ ها و چشمه سارها (ی بهشت) هستند».

39- پاداش پرهیزگاران باغهای بهشت است.

﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَعِيمٍ ۝۱۷﴾ [الطور: 17]

«بیگمان پرهیزگاران در باغ ها (ی بهشت) و نعمت ها (ی فراوان) هستند».

40- پاداش باتقوایان باغهای بهشت با نعمتهای آن است.

﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي جَنَّاتٍ وَنَهَرٍ ۝۵۴﴾ [القمر: 54]

«بیگمان پر هیزگاران در باغ ها و (کنار) نه‌رهای (بهشتی) هستند».

41- پاداش پرهیزگاران باغهای بهشت است.

﴿إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ عِنْدَ رَبِّهِمْ جَنَّاتٍ النَّعِيمِ ۝۳۴﴾ [القلم: 34]

«به راستی برای پرهیزگاران نزد پروردگارشان باغهای پر نعمت است».

42- پاداش پرهیزگاران سایه ها و چشمه ها و میوه های بهشتی

است.

﴿إِنَّ الْمُتَّقِينَ فِي ظِلِّ وَعُيُونٍ ٤١ وَفَوْكَةٍ مِمَّا يَسْتَنْهَوْنَ ٤٢﴾

[المرسلات: 41-42]

«به راستی که (در آن روز) پرهیزگاران در سایه‌ها و (کنار) چشمه‌ها قرار دارند. و در میان میوه‌هایی که میل داشته باشند».

43- پاداش با تقوایان کامیاب شدن به نعمتهای بهشت است.

﴿إِنَّ لِلْمُتَّقِينَ مَفَازًا ٣١ حَدَائِقَ وَأَعْنَابًا ٣٢﴾ [النبأ: 31-32]

«بی‌گمان برای پرهیزگاران کامیابی است. با غهای (میوه) و تاکستان‌ها».

44- تقوا سبب نجات یافتن از دوزخ است.

﴿وَسُيُجَنَّبُهَا الْأَتَقَى ١٧ الَّذِي يُؤْتِي مَالَهُ يَتَزَكَّى ١٨ وَمَا لِأَحَدٍ عِنْدَهُ

مِنْ نِعْمَةٍ تُجْزَى ١٩ إِلَّا ابْتِغَاءَ وَجْهِ رَبِّهِ الْأَعْلَى ٢٠ وَلَسَوْفَ

يَرْضَى ٢١﴾ [اللیل: 17-21]

«و بزودی پرهیزکارترین (مردم) از آن دور داشته می‌شود. (همان) کسی که مال خود را (در راه الله) می‌بخشد تا پاک شود. و هیچ کس را بر او نعمت (و حقی) نیست، تا بخواهد (با انفاق) پاداش دهد. مگر (برای) بدست آوردن رضا (و خشنودی) پروردگار برترش. و به راستی خشنود خواهد شد».

امانت بزرگ قرآن و برنامه آن:

نعمت هر قدر با ارزش باشد به همان اندازه مسئولیت ادا نمودن حق آن سنگین تر میگردد، کلام الله و کتاب آن برکت و رحمتی است که از همه بزرگتر است به همین دلیل این امانت بزرگ، جهان کاملی از مسئولیتها را در دامن خویش دارد. این مسئولیت ها بخاطر این است که هدف اصلی این کتاب هدایت و رهنمایی مردم به سوی راه درست و کامیاب ساختن و با هدف ساختن زندگی انسانها است.

الرَّ كُتِبَ أَنْزَلْنَاهُ إِلَيْكَ لِتُخْرِجَ النَّاسَ مِنَ الظُّلُمَاتِ إِلَى النُّورِ بِإِذْنِ رَبِّهِمْ إِلَى صِرَاطٍ الْعَزِيزِ الْحَمِيدِ ۝ ۱ [ابراهیم: 1]

الف. لام. راء. این کتابی است که آن را بر تو فرو فرستاده ایم تا مردم را به اذن پروردگارشان از تاریکی ها به سوی نور بیرون بیاوری، به سوی راه خداوند پیروزمند ستوده. (1)

این کتاب نسخه ای شفا بخش است برای همه امراض ظاهری، باطنی، انفرادی و اجتماعی انسان و چراغ راهی است برای

آنهایکه در تاریکی ها سرگردان و راه گم کرده اند. و اگر درست مشاهده شود این هدایت الهی دو انعام بزرگ با خود دارد:

اول: برای راه های مشخص شده از جانب الله، رفتن و سفر زندگی خویش را در روشنایی آن طی نمودن و از نسخه شفای آن (قرآن مجید) برای معالجه امراض خود استفاده نمودن و تلاش برای برابر ساختن دل، فکر، اندیشه، عمل، سیرت و کردار خود مطابق به قالبی که الله آنرا معین ساخته است.

هُدًى لِّلْمُتَّقِينَ ۲ [بقره: 2]

راهنمای پرهیزگاران است (۲)

دوم: هدایتی که آنرا (هُدًى لِّلنَّاسِ) نامیده اند، برای همه انسانها است و تنها برای نفس خود نیست آن هدایت را برای مردم رسانیدن، آنها را به این راه دعوت دادن و راه های تاریک را روش ساختن و دوا را برای مریضان رسانیدن.

اگر دقیق نگاه کنیم مسولیت دومی جزء لازمی تقاضای اولی بشمار میرود و بدون انجام دادن کار دومی، فقره اول هیچگاه نمیتواند مکمل باشد که این دو لازم و ملزوم یکدیگر اند. از یک جهت داشتن این علم و ایمان بر اینکه قرآن مجید برای هدایت همه بشر نازل شده است تقاضای این را دارد تا آنرا به دیگران برسانیم، آنانیکه راه درست و مستقیم را گم کرده اند حق دارند تا کسی را که راه را میداند، به ایشان رهنمایی کند. کسانی دوا در نزدشان موجود است وظیفه دارند دوا را برای کسانی که مریض اند برسانند.

پس ای مسلمان و ای کسی که ایمان به شفا و دوا بودن قرآن داری، چرا سعی نمیکنی برای کسانی که به امراض (قلبی، فکری و روحی) مبتلا اند برسانی.

از جانب دیگر تا وقتی که برای روانه ساختن دیگران به راه قرآن زحمت کشی و تلاش و جود نداشته باشی، رفتن خود

انسان بر راه درست و راه قرآن ناقص و نامکمل خواهد بود.

كُنْتُمْ خَيْرَ أُمَّةٍ أُخْرِجَتْ لِلنَّاسِ تَأْمُرُونَ بِالْمَعْرُوفِ وَتَنْهَوْنَ عَنِ الْمُنْكَرِ وَتُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ [آل عمران: 110]

شما بهترین امتی هستید که برای (سود) مردم آفریده شده اید، امر به معروف و نهی از منکر می‌کنید و به خدا ایمان دارید.

به این ترتیب هدف و مقصد خود انسان نیز فراموش می‌گردد چون دعوت و جهاد جزء لازمی بلکه معیار اساسی عمل بر قرآن و سلوک قرآنی به شمار میرود. پس زندگی شما با زندگی سایر انسان ها چنان گره خورده که تا وقتی آنان نیز به این راه نروند، تنهایی رفتن شما به این راه مشکل است. و رفتن درست و دقیق درین راه مشکل تر از آن وقفه ای است که وقتی اولین وحی بر پیامبر (صلی الله علیه و آل و سلم) نازل شد. ایشان را به خواندن هدایت کردند. کلمه اقرأ چون در موضوع خواندن، موضوع شنواندن دیگران نیز پوشیده است. و در دومین وحی، این موضوع را کاملاً واضح ساخت چنانچه بعد

از یک وقفه مختصر در وحی به ایشان وحی فرمودند که: (قُمْ فَأَنْذِرْ ۚ ۲ برخیز و هشدار ده. ﴿2﴾) یعنی برخیز و مردم را آگاه بساز. و بعد هم فرمود: (وَرَبِّكَ فَكَبِّرْ ۚ ۳) (و پروردگارت را به بزرگی یاد کن. ﴿3﴾) [المذثر: 2-3]

یعنی در پیشگاه همه انسان ها بزرگی و برتری الله متعال را بیان کن و کبریای او را به همه انسان ها بقبولان.

سوالی که مطرح میگردد این است که: پس برای یک رسالت جدید و دعوت جدید و امت جدید چه ضرورتی وجود داشت؟

از یک طرف برای اینکه راه های ایمان و عمل انسان ها از گمراهی ها پاک گردیده و روشن گردند، ولی از جانب دیگر در بوجود آوردن امت جدید و رسالت جدید این نکته نیز مضمّن (پوشیده بود) تا امتی بوجود بیاید که در مقابل سایر انسان ها ایستادگی نموده و بر پروردگار و دین او شهادت

و گواهی بدهد. تا انسانها پایبند انصاف باشند.

وَكَذَلِكَ جَعَلْنَاكُمْ أُمَّةً وَسَطًا لِتَكُونُوا شُهَدَاءَ عَلَى النَّاسِ ۚ [بقره: 143]

و اینگونه شما را امتی میانه و معتدل گردانیدیم تا گواهان بر مردم باشید (143)

این برنامه قرآن است. و این همان برنامه ای است که در نتیجه حاصل نمودن قرآن و امانت دار بودن آن، برنامه من و شما و همه آنانیکه ادعای ایمان بر قرآن عظیم الشان را دارند، میگردد.

این مسولیت چه مسولیت بزرگی است. که حتی تصور آن هم گران تمام میشود، همه انسانها را به راه درست آوردن کار بزرگی است. و به همین دلیل وقتی پیامبر (صلی الله علیه و آله و سلم) بعد از نزول وحی به خانه برمیگشت در حالت لرزه و حراس بود. الله متعال خودش نیز این امانت کلام را یک قول سنگین

وزن و بار گران توصیف نموده است. و این کار آسانی نیست.

إِنَّا سَنُلْقِي عَلَيْكَ قَوْلًا ثَقِيلًا ه [المزمل: 5]

همانا ما سخن سنگینی بر تو نازل خواهیم کرد. (5)

ولی این بار آنقدر هم سنگین و مشکل نیست که برداشتن آن از توان انسانها بیرون باشد. در غیر آن الله سبحانه و تعالی که ذات رحمن و رحیم و عادل و حکیم است چرا چه چنین مسولیت بزرگی را بر دوش انسانها می گذاشت تنها برای برداشتن بار این مسولیت لازم است تا از خود شخصیت بسازیم که تنها و تنها بنده الله باشیم. و در اطاعت و بندگی وی کسی دیگر را شریک نسازیم و برای ساختن یک دنیایی که در آنجا تنها فرمان الله عملی گردد و سرها تنها در مقابل وی فرود آیند. ایمان آوردن به قرآن ضروری شمرده میشود.

آموختن علم قرآن نیز ضروری میباشد. و تعلق و رابطه عمیق و مسلسل با قرآن نیز لازم است، صبر و استقامت در

کار است و جد و جهد و قربانی درین راستا نیز لازمه کار است. برنامه قرآنی خواهان استقامت و نادیده گرفتن موانع طولانی مدت میباشد. این برنامه تقاضا دارد تا انسان پرچم قرآنی را برداشته و همزمان با آن فکر و شخصیت خویش را نیز بسوی بلندی ها ببرد برای این کار توانایی و استعداد ویژه لازم است.

دعوت مردم بسوی قرآن:

نتیجه گرفتیم رمضان به برکت قرآن مجید، مقام عزت و شرف را کسب کرد پس چه وقتی بهتر از ماه نزول قرآن خواهد بود تا شما پیغام قرآن مجید را به مردم برسانید، مردم را از تعلیمات قرآن مجید آگاه سازید، آنها را بسوی برنامه قرآنی فراخوانید و آنها را برای ادا کردن حق امانت قرآن آماده سازید.

شما خود در ماه مبارک رمضان برای خویش برنامه ای دارید، شما بسوی تزکیه خود، تلاوت قرآن، ادای نوافل و کسب کارهای خیر توجه بیشتری دارید

ولی نباید به سبب توجه تان به این برنامه رضانی، نیکی بزرگتر از همه، که منبعی ختم ناشدنی برای کسب نیکی ها، از دید تان پنهان شود. دعوت به سوی الله و دعوت بسوی قرآن نه تنها به ذات خود یک نیکویی و سرمایه گذاری بزرگ است، بلکه وسیله ای است از همه مؤثرتر برای تزکیه و تربیت شما. در ماه مبارک رمضان قلبهای همه مسلمانان بسوی خیر و خوبی ها تمایل دارند پس امکان بیشتر وجود دارد که سخن شما را با توجه بشنوند و سخن تان در دل های شان جای گیرد و آنرا قبول کنند و برای وقف نمودن زندگی خویش جهت این کار و یا هم انجام دادن کارهایی برای دعوت، که الله متعال رسول خود را برای آن فرستاد و قرآن پاک را برای آن هدف نازل کرد آماده گردد.

هدف این است تا ما از ماه مبارک رمضان، تقوا، توانایی و استعدادی را بدست بیاوریم که توسط آن ما اهلیت ادا نمودن حق امانت قرآن را به دست بیاوریم. این هدف بخاطری بسیار مهم

است که فلاح و سربلندی در دنیا نیز توسط قرآن به دست می آید.

دار و مدار فلاح و کامیابی ما در آخرت نیز در این سخن نهفته است که ما با قرآن چگونه برخورد میکنیم، بر راه های که قرآن برای مان نشان داده تا چه حد رفتار داریم، و از کسیکه قرآن را برای مان آورده است (محمد صلی الله علیه و سلم) تا چه حد پیروی و متابعت میکنیم.

ماه مبارک رمضان هر سال می آید، ختم های متعددی از قرآن مجید انجام یابند، در هر رمضان تلاوت قرآن مجید صورت میگیرد، روزه گرفته میشود نمازها ادا میشود، شب های در ذکر و دعا سپری میشود، ولی ما در همان حالتی قرار داریم که قبل از آغاز رمضان قرار داشتیم. از تقوا به همان اندازه محروم میگردیم، به حدی که بدون رمضان بودیم، نه حالت شخص ما تغییری می یابد، و نه هم اخلاق انفرادی ما اصلاح میگردد و نه هم در حالت ملی و وطنی ما تغییری ببار می

آید و نه هم ابرهای سیاه ذلت، مسکنت و غلامی از فراز ما دور میگردد.

اولاً بخاطر اینکه ما بدون، توجه و کوشش و بدون فکر و اندیشه، نمیتوانیم چیزی را از آن خزاین خیر کثیر به دست بیاوریم که رمضان همه ساله با باز نمودن دروازه های آن، بر ما سایه افکن میشود ما یا از این تلاش و توجه شعوری محروم هستیم، یا از آن جانب بی پروا گشته ایم.

وقتی ما الله را بحیث رب و پروردگار خویش می پذیریم، محمد (صلی الله علیه و سلم) را بحیث رسول و فرستاده وی میشناسیم، قرآن مجید را به حیث کتاب وی می پذیریم، ولی با وجود آن تلاش نمیکنیم تا بدانیم که این ها همه برای ما چه میگویند و نه بر آن عمل میکنیم، این همه اگر دروغ گویی و عملکرد بر دروغ نیست، پس چه است؟

منافقین صدر اسلام نزد رسول (صلی الله علیه و سلم) می آمدند و میگفتند که خودت فرستاده و رسول خداوند هستی خداوند متعال درمورد ایشان فرمود:

اینها سخنان درست می گویند، ولی خود مردم دروغین اند. به این ترتیب با وجود ادا کردن سخنان راستین از زبان، در صورتیکه یک شخص خواسته های این سخن راست را نپذیرد، و مطابق آن عمل نکند، شخص دروغگو شمرده میشود.

دوم: برای اینکه رابطه عبادات ما، روزه های ما، اعمال ما و مصروفیت های ما از هدفی منقطع شده است که قرآن مجید آنرا برای ما آورده است، هدفی که برای آن روزه گرفتن ماه رمضان غرض گردانیده شده است. این همه برای این بود تا ما قرآن را به بندگان خداوند برسانیم، خود و جامعه خود را در قالب و چوکات آن منظم سازیم. قرآنکریم را حاکم سازیم، و با صبر و استقامت در راه آن جد و جهد کنیم، و قربانی بدهیم.

ماه مبارک رمضان هر بار، همراه با این خواسته بالای ما برمیگردد که بیائید و بدانید که خداوند در قرآن مجید به شما چه گفته است؟ بیائید و همه آن چیزها را ترک کنید که خداوند

شما را از انجام دادن آن منع فرموده است، خواه آن چیز نزد شما هر قدر محبوب و مرغوب باشد.

در غیر آن چه بدبختی بزرگتر از این در نصیب شما خواهد بود که رمضان نزد شما بیاید، شما روزه هم بگیرید، گرسنگی و تشنگی را نیز متحمل شوید، شبانه با قربان نمودن خواب های خود، نماز تراویح نیز بخوانید، ولی باز هم چیزی جز گرسنگی، تشنگی و بیدار خوابی به دست تان نیاید. و از آن هم بدتر این مثال بر شما صادق آید که خداوند در مورد حاملین تورات بیان فرموده است:

مَثَلُ الَّذِينَ حُمِّلُوا التَّوْرَةَ ثُمَّ لَمْ يَحْمِلُوهَا كَمَثَلِ الْحِمَارِ يَحْمِلُ أَسْفَارًا
بِئْسَ مَثَلُ الْقَوْمِ الَّذِينَ كَذَبُوا بِآيَاتِ اللَّهِ وَاللَّهُ لَا يَهْدِي الْقَوْمَ الظَّالِمِينَ هـ
[الجمعه: 5]

داستان آنان که (حکم) تورات بر آنان تکلیف شد سپس (چنانکه باید) رعایش نکردند مانند داستان درازگوشی است که کتابهایی بر دوش می‌کشد. چه بد است داستان گروهی که آیات خدا را دروغ انگاشتند! و

خداوند گروه ستمکاران را هدایت نمی‌کند. ﴿5﴾

و طوری نباشد که رسول الله (ص) از بابت قرآن روز قیامت در محکمه الهی از ما شکایت کند:

وَقَالَ الرَّسُولُ يَرْبِّ إِنَّ قَوْمِي اتَّخَذُوا هَذَا الْقُرْآنَ مَهْجُورًا ۝ ۳۰
[الفرقان: 30]

و پیامبر می‌گوید: پروردگارا! قوم من این قرآن را رها نموده و از آن دوری کرده اند. ﴿30﴾

الله متعال همه ما را توفیق کسب چنان تقوایی را عطا نماید که ما توسط آن مستحق هدایت قرآن مجید گردیم. علم قرآنی را حاصل نمائیم و بر آن عمل کنیم از الله متعال خواستاریم تا همه ما توفیق عطا فرماید تا پیغام قرآن را گرفته و آنرا به تمام گوشه و اکناف جهان برسانیم و ما را همت، حوصله، محبت و جهاد در راه قرآن نصیب فرماید.

و آخر دعوانا و الحمدو لله رب
العالمین

فهرست منابع

- 1- قرآنکریم
- 2- هدایت (عمرو خالد)
- 3- اسلام نظام زندگی
(ابوالفاروق)
- 4- رمضان ماه صیام و قیام
(خـــرم مراد)
- 5- دایرة المعارف اخلاق قرآنی
(احمد شرباصی)
- 6- فرهنگ موضوعی آیات قرآنکریم
(حسان عبدالمنان)
- 7- فـــواید تقوا و
پـــرهیزگاری (علامه شیخ
محمد صالح العثیمین)

